

శ్రీ మద్భగవద్గీత

అనువాదములు :

శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వాములవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధరీయ, టీకాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపాఠక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు సమభావాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

భక్తులకు సాధకులకు మాత్రమేకాక కళాశాల విద్యార్థులకు సైతము ఉపయుక్తమయిన దివ్యగ్రంథము.

పుటలు : 58+440 (అందమయిన అష్టమ ముద్రణము) వెల : రూ 9-00

‘మా దివ్యవాణి’ గ్రంథమాల

నేడే కొనండి :

పదే పదే చదవండి !!

దివ్యావతారమూర్తుల విశ్వోపదేశములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రహము హృదయ సన్నిహితమునైన తేటతెనుగున వీనిలో అందజేయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంక్షుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోభితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందఱికి శిక్షకం, సంస్కారకం, నిర్వృత్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టుతో పాకెట్టుసైజులో చక్కని తయారింపు—

శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0-80	శ్రీ కృష్ణవాణి	0-80
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0-80	బుద్ధ ఉవాచ	0-80
శ్రీ వివేకానంద శంఖరావము	0-80	తైత్తిరీ సూక్తిమాళి	0-80

మహమ్మదు సూక్తిమంజరి 0-80

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600004.

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

సంపుటము ౩౨

రాజు - జూలై - రాక్షస - ఆషాఢము

సంచిక ౧

విషయ సూచిక

శ్రీరామకృష్ణ కర్ణామృతము (పార్థన)	...	...	౧
శ్రీ గురునరాక్షిసుధ	...	...	౨
నిబ్బమైన విద్య - బి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు	...	...	౪
భారతదేశము - శ్రీ నివేకానందస్వామి - శ్రీ స్వాత్మానందస్వామి	...	...	౭
ప్రభావసారము (సంపాదకీయము)			
మానవాభ్యుదయమునకు భరతవర్షపు రామక	...	...	౧౧
భక్తిరత్నావళి - మూలము : శ్రీవిష్ణుతూ	...	...	౧౪
స్వాఖ్యాత : విష్ణుచిత్తుడు			
యవకులకు నివేకానందుల పిలుపు	...	...	౧౫
మతము : కల్పనయూ - సత్యమా ? - జి. జి. వి. ఆర్. ఆర్. ఆర్. గోపాల్	...	...	౧౭
గానము - హరిహరదాసు	...	...	౨౦
ఆస్తిరదంటే ఎవరు ? - చిత్తుల కృష్ణమూర్తి	...	...	౨౪
పరిప్రశ్న	...	...	౨౮
వార్తలు - విశేషాలు	...	...	౩౦

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదము :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిగారు

ఇంద్ర గురు దేవుని 1121 మహాసనేశములును, సంగ్రహ జీవితమును ఉన్నవి.

జీవుడు : సంసారము; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బాధగురువులు, తాకితులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి; పాదకులు; వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వసంతోషసమరస్యము, జీవుడు : దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మలెత్తవ్యము, సూక్తులు : నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేట తెల్లముగ పసివిడ్డల కయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

.... ఈ గ్రంథం చదువుకొంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కారెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మలూ, గహస్యలూ, బీజకాలూ చక్కగా అరటి పండ్తో చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటువి....

—ఆంధ్రప్ర

540 పుటలు

(నిడవకూర్పు)

వెల : రూ. 4-50.

ప్రముఖ వ్రాసిన : శేషబాబు, శ్రీరామకృష్ణవచనం ప్రచురణ. మద్రాసు-600004

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

శ్రీరామకృష్ణభగవానుని సతీమణియు, ఆదర్శమాతయు, యోగినియునగు
మహానీయురాలి దివ్యచరిత్ర

రచయిత:

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథమిది...అమృతకలశము '...
అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి...

—అంద్రవళ

...నారీలోకమునకేకాక, ఆధునిక వాఙ్మయమునకు ఈ గ్రంథము అమూల్యమైన
కానుక; పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో పాఠ్యగ్రంథముగా నుండదగిన ఉత్తమ గ్రంథము.

—అనందవాణి

246 పుటలు (అయిదవ కూర్పు) వెల: రూ. 2-75

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకుపూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య
సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి
సంపూర్ణ చరిత్ర!

...శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి యసమాన వాగ్దేవతవమును మంచి నుడికారపు
టాడుపుతో శ్రీ చిరంతనానందులు తెలుగునఁ బ్రదర్శించిరి. వివేకానందుల వాఙ్మయ
మూర్తి కీ తెలుగునేత యలంకృతి...

—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి

నిర్దిష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

482 పుటలు (పదవ కూర్పు) వెల: రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-800004.

హిందూ మతము

అనువాదకులు :

కీ. శ్రీ. కందుకూరు వల్లికాద్వైపాకాచార్యులు

శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు హిందూమతస్వరూపమును పాశ్చాత్యఖండవాసులకు బోధించి, దానికి లోకసన్మానమును, వ్యాప్తిని కలిగించిన దివ్యవాక్కు లిందు సులభసుందర మగుభాషలో వివరింపబడియున్నవి.

(168+18) పుటలు

వెల : రూ. 4-00

కర్మ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు శ్రీ స్వామిలవారు కర్మయోగతత్త్వమును అరటిపం డొలిచినట్లు విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెట్లు మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు.

(146+8) పుటలు

(అష్టమ ముద్రణము)

వెల : రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు : పేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

ఫోన్ : 71231

పోస్ట్ కాఫ్ : 635

మా మానవత్రికలు

వేదాంతశేఖరి

చిత్తశాస్త్రం - మానవ సంస్కృతివిషయకంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి వడవడుతుంది

అంగ్ల మానవత్రిక

ఇండియాలో	శ్రీ లంకాలో	ఆమెరికాలో	ఇతర విదేశాలలో
సాలు చందా : 8 రూపాయలు	10 రూపాయలు	4 డాలర్లు	1 పౌను
జీవిత చందా : 150 ..	200 ..	70 ..	18 పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయకంగా 1931-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న శ్రీమత మానవత్రిక

ఇండియాలో	శ్రీ లంకాలో	ఆమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా : 7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	₹ 0-70
జీవిత చందా : 100 ..	150 ..	50 ..	12-పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వవేదవ్యమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును వెదజల్లే

శిలుగు మానవత్రిక

ఇండియాలో	శ్రీ లంకాలో	ఆమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా : 7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	₹ 0-70
జీవిత చందా : 100 ..	150 ..	50 ..	12-పౌనులు.

1. చందాదారులు చిత్తరప్రకృతిలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' మదహరిస్తూ విలాసాలను సృష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలను 5% తగ్గింపు రరలులు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికను అదృష్టవైపునకు చక్కని ప్రాసకాలు, రేట్లను వ్రాయండి.
5. నమోదైన గ్రంథాలు వందేటప్పడు గెలవే ప్రతులు వలసవలసినదని గ్రంథకర్తలకు ప్రయోజనం మా ప్రార్థన.
6. ప్రచురించకముందైన మత - చిత్తశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయక స్వతంత్ర వ్యాసాలను వ్రాయుటకు అందజేస్తే సంపాదకులు కన్నుల కన్నులతో ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక స్పెషియల్స్ కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజీ వసూలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మతం, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

‘అఖిలవిభు శరణాంతుమ, యా త్సంబంధయతనికృత నీను ననుభూతి కండు వత్స’

—శ్రీ కాదవాచి.

శ్రీరామకృష్ణ పుట

సంపుటము 32

౧౯౭౫ - జూలై : : రాక్షస - ఆపాదము

{ సంచిక ౧

ఓం నమో భగవతే శ్రీరామకృష్ణాయ !

ప్రార్థన

శ్రీరామకృష్ణ కర్ణామృతము

శ్లో. భక్తానాం హృదయే జాగ్ర. ద్యోగినాం నిటలే స్వపన్
సుస్వపన్ జ్ఞానినాం మూర్ధ్ని. రామకృష్ణో జయత్య సౌ.

తే. గీ. రాగభక్తులయెదల జాగ్రత్తుగాగ; నిండు స్వప్నమై యోగుల నిటలములను
భూరి నిద్రయై జ్ఞానుల మూర్ధములను; నఱలు శ్రీరామకృష్ణ జయమ్ము! జయము!

వ్యాఖ్య:- భక్తుల హృదయపద్మములందు జాగ్రత్తును, యోగుల నిటలములందు స్వప్నమును
జ్ఞానుల మూర్ధ(సహస్రార)ములందు (యోగ)నిద్రయునై ప్రవర్తిలు శ్రీరామకృష్ణా!
నీకు జయము!

శ్లో. ఏకత్ర సమ్మిళిత విశ్వగుభ స్వరూపా, శ్రీదక్షిణేశ్వరపురే విహితాధివాసా
అజ్ఞేషు కీర్ణపరమాత్మ సుఖానుభూతిర్, జీయా చ్చిరం భరతవర్ష మహావిభూతిః.

చ. పరమవర ప్రదాతయును భారతవర్ష మహావిభూతియున్
శరణుజొచ్చు నజ్ఞులకు సత్పరమార్థ సుఖానుభూతియున్
నఱలెడు దక్షిణేశ్వర నివాసియు విశ్వగుభ స్వరూపుఁ డ
క్షరుఁడును నౌగదాయి కలకాలము వర్తిలు మన్మనంబునన్

వ్యాఖ్య:- సజ్జనులకు ఉత్తమోత్తమములయిన పరములను ప్రసాదించువాఁడును, భారతవర్షపు
(పారమార్థిక) మహావిభూతియును, శరణుజొచ్చిన అజ్ఞులకు పరమార్థ సుఖానుభూతి
గలిగించువాఁడును, ప్రళస్తమయిన దక్షిణేశ్వర (కాలీదేవాలయ) నివాసియును,
రూపుదాల్చిన విశ్వగుభమును అక్షరపరబ్రహ్మమును నగు శ్రీరామకృష్ణగురుదేవుఁడు
కలకాలము నాహృదయమున వర్తిలుచుగాక !

శ్రీ గురునాక్తిసుధ

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : జనులు వారి భార్యపుత్రాదులు చనిపోయిరినియో ఆస్తి పాస్తులు నష్టమైన వనియో కన్నీరు కాలువలుగా నేడ్తురు. కాని దైవమును సాక్షాత్కరించుకొననైతి నే యని ఎవ రేడ్తురు ?

శ్రీరామకృష్ణులు : అయినను “మే మతని నెంతయో ప్రార్థించితిమి, అయినను అతడు దర్శనమియలేదు” అని వారందురు. దైవము కొఱకై ఒక్కసారి అట్టి ఆవేగముతో (చని పోయిన భార్యపుత్రుల కొఱకైన అట్టి ఆవేగముతో) వారి నేడ్వనిండు! దైవము సాక్షాత్కరింపక దాగుకొనగలడేమో చూతము!

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : అంతియ గాక మనస్సును నిరోధించుటకే గదా ప్రాణాయామము మొదలైన వాని ద్వారా ప్రాణమును నిరోధింపవలయునది ?

శ్రీరామకృష్ణులు : ధ్యానము వలనను దేవునిపట్ల భక్తివలనను ప్రాణములు మనస్సు కూడ పాటెంత టవియే క్రమముగా నిరోధింపబడుటను చూతువు. ఈ కలియుగమున మానవులు అల్పాయుష్యులు, సామర్థ్యముతక్కువ, ఇందు కనియే భగవంతుడు అనుగ్రహముతో సాక్షాత్కారమునకు వారి బాటను అంత సులభముగ చేసినాడు. ఈ యుగములో భార్యపుత్రుల మృతివలన కలుగునట్టి ఆశ్రోశము శూన్యత దేవునికొఱకై అనుభవించినచో, అవి వాని మనస్సున ఇరువది నాలుగు గంటలైనను నిలిచినచో భగవంతుడు సాక్షాత్కరింపక తప్పదు.

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : ఇచ్చాస్వాతంత్ర్యము అటువంటి దేమైనను కలిగిన వారెవరైన గలరా ?

శ్రీరామకృష్ణులు : ఎప్పుడును ఏమైనను జరిగినది కాని జరుగజోవునది కాని అంతయు భగవ

దిచ్చవలన మాత్రమే. మానవుడు దానిని కొంతకాలమునకు తెలిసికొనును, కాని దానికి ఇంక కొంచెము చేర్చవలసి యున్నది. ఆవును పొడుగాటి త్రాటితో ఒక రాటకు కట్టినచో అది రాటకు ఒక మూరెడు దూరములో నిలువ వచ్చును, లేదా త్రాటిపొడుగు లోపల ఎచ్చట నైనను నిలువవచ్చును. మానవుని ఇచ్చాస్వాతంత్ర్యమును అట్టిదే. “ఈ స్థలములో దానిని బంధించి నిమ్మ, నిలుచూడ నిమ్మ, ఇష్టము వచ్చినట్లు తిరుగనిమ్మ” అను నుద్దేశముతో మానవుడు ఆవును అట్లు కట్టివేయును. అట్లే భగవంతుడు మానవునకు కొంత శక్తినిచ్చినాడు. అందువలననే మానవుడు తాను స్వతంత్రుడ ననుకొనును. కాని త్రాడు రాటకు కట్టబడియున్నది. మరి దీనిని గమనింపుడు. ఎవరైనను అతనిని బంధకువతో ప్రార్థించినచో భగవంతుడు అతనిని వేటొక స్థలమునకు గొని పోయి అచ్చట కట్టివేయవచ్చును. లేదా త్రాటిని మరికొంత పొడవు చేయవచ్చును. లేదా దానిని మెడనుండి పూర్తిగా తీసివేయవచ్చును.

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : భగవంతుని శరణజొచ్చుట అంత సులభమా! మహామాయయొక్క లీలలు దుర్భాష్యములు! ఆమె దీనిని జరుగనిచ్చునా ?

శ్రీమకృష్ణులు : ఈ ప్రపంచమున ‘నా’ అనువారే లేనివాడు ఒక పిల్లిని పెంచుచు ప్రాపంచికజీవనము గడపునట్లు ఆమె చేయును. పిల్లికి పాలు సంపాదించుటకై తిరుగులాడుచు అతడనును. “నేనేమి చేయొందును? ఈ పిల్లి పాలు చేపలు తప్ప వేరేమియు తినదు.”

ఒకరు ధనికురాలు. ఉన్నత వంశీయురాలు కావచ్చును. భర్తయు పిల్లలును అందఱు మగ గొంగిరి. ఇక మిగిలినది చావనునదియే లేనట్లు

తచ్చాడుచున్న వితంతువులు మాత్రమే, కొన్ని భాగములు పడిపోయినవి, కొన్ని పడి పోవుచున్నవి. కష్టపై చెట్లు పెరిగినవి, వాని తోపాటు కొన్ని తోటకూర కాడలు మొలచినవి. ఈ వితంతువులు వానిని ప్రోగు చేయుదురు. కూర చేసి తమ ప్రాపంచిక జీవనమును కొనసాగింతురు! ఏమి ఫలము? వీరేల భగవంతుని శరణము నాశ్రయింపరు? అట్లు చేయుటకు ఏకీకరణము నిశ్చయముగ సప్సదే, కాని అట్లు జరుగవలయునని లేదు!

లేదా విభాహమైన కొలది శాలమునకే భర్త చనిపోవును. ఆమె బాలవితంతువునగును. ఇప్పుడామె పిల్లలులేని ప్రాథమిక వితంతువు. ఆమె భగవంతు నేల భజింపదు? కాని ఆమె అట్లు చేయదు. తన సోదరుని స్పృహమనకు రక్షితురాలగును, జాట్టును నడి నెత్తిపై మడి వేసికొని తాళపుచెవులగుత్తిని చెంగున కట్టుకొని ప్రతియొక్కరిని తర్జించును, ఎల్లరిపై పెత్తనము చేయును, గ్రామము మొత్తము ఆమెను జూచిన భయపడును, “నేను లేనిచో నా సోదరుడు భోజనమైనను చేయజాలడు” అని ఆమె అండజితో చెప్పుచుండును. ఆహా! ఎట్టి చౌర్యాగ్యురాలు! తన కేమి సంభవించినదో ఆమె ఏల గమనింపదు? తుదకు తనకై ఆమె ఏమి బావుకొనినది!

క్రంగిన మనోభావములతోనున్న ఒక యువకని ప్రశ్న: అయ్యా, కామమును పడలించుకొనుట ఎట్లు? ఉద్వేగములు, తగని ఉద్రేకములు ఒక్కొక్కప్పుడు మనసును కలత పెట్టును. ప్రయత్నించినను ఆగక అవి నన్ను ఉద్వేగిస్తూనే చేయును?

శ్రీరామకృష్ణులు: ఓ, భగవత్సాక్షాత్కార మగువరకు కామ మదృశ్యము కాదు.

శరీర మున్నంతవరకు సాక్షాత్కార మైన పిదప కూడ ఏ కొంచెమో మిగిలియుండును. కాని అప్పు డది తలయెత్తజాలదు. నేనుమాత్రము సంపూర్ణముగ దానినుండి విముక్తుడ ననుకొనుచున్నావా? ఒకపరి నేను కామమును జయించితి ననుకొంటిని, పంచపటి క్రింద కూర్చుండి యుండ కామము ఎంత ఉద్ధృతముగ నేర్పడినదనగా నా నిగ్రహశక్తికి మించినదేమో అని పించినది, అప్పుడు నేను ముఖమును మట్టిలో రుద్దుకొనుచు “అమృత”తో నిట్లంటిని, “అమృత! నేను ఘోరమగు తప్పిదమును చేసితిని, కామమును జయించితి నని ఇక నెన్నిడును తలపను” అప్పుడు మాత్రమే అది మాయ మైనది. మీ రిప్పుడు యశావసువు పొంగులో నున్నారు. తెలియునా? అందువలన మీరు దానిని నిగ్రహింప లేకున్నారు, పోటు వచ్చినప్పుడు అది గట్టులను లెక్కచెట్టునా? అప్పు డది పొంగును, గట్టులు తెంచును, ముందునకు దూకును, అప్పుడు పొలములో నీరు తాటి ప్రమాణమున నిలుచును. కాని కలియుగమున మానసిక పాపము పాపము కాదందురు, అదియుగాక ఒకటి రెండుసార్లు కొఱమాలిన భావములు మనసులో నేర్పడిన నీవేల చింతపడవలయును? అది శరీరమునకు నహజము, వచ్చును, పోవును, ఇతర శారీరక కాల్యకృత్యములకంటె వాని నెక్కువగా గణింపకుము, జనులు వానికై చింతింతురా? అట్లే ఇవి చాల అల్పములని గుర్తింప తగినవని తలచి వానినిగూర్చి ఇక ఆలోచింపకుము, అంతే గాక భగవంతుని హృదయ పూర్వకముగ ప్రార్థింపుము. హరినామమును విడువక జపింపుము. భగవంతునే ధ్యానము చేయుము, అవి వచ్చినను పోయినను గమనింపకుము. క్రమముగ అవి స్వాధీనములోనికి వచ్చును.

నిజమైన విద్య

అనువాదము: బి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

(రాజమండ్రి శ్రీరామకృష్ణమఠములో పూజ్యశ్రీ విమలానందస్వామిజీవారొనర్చిన ప్రసంగ సారాంశము)

శ్రీరామకృష్ణుని జీవితము, ఆయన సందేశము అగాధము, అనంతము, మనకు అందు బాటులోనున్న గ్రంథములనుండి దానిని చక్కగా అవగాహనచేసికొనుటకు సంవత్సరములు పట్టును. శ్రీరామకృష్ణుడు తన జీవితములోనే ఆచరించిచూపిన ఆ ఉత్తమబోధను వివేకానందస్వామి మాటలలో అతిక్షుప్తముగా పేర్కొనవచ్చును. రామకృష్ణమఠములలోను, ఆశ్రమములన్నింటిలోను సాయంకాలము జరుగు అర్చనలో నిత్యము గానము చేయబడుచున్న గీతములో వివేకానందస్వామి ఆశువుగా శ్రీరామకృష్ణాదర్శమును పొందుపరచెను. 'ఖండన భవబంధన, జగవందన వందితో మాయ' అని ఆపాట ప్రారంభమగుచున్నది. ఇది బెంగాలీగీతము. కాని దానిలోని పదములు సంస్కృతమునుండి వచ్చినవే. ఈ చరణము యొక్క భావము "ఓ ప్రభూ! ఓ గురుదేవా! సంసారబంధమును, దానివలన కలుగుచున్న బాధలనన్నింటిని నీవు ఛేదించెదవు. సర్వప్రపంచము నిన్ను గౌరవించుచున్నది. మాకు జీవితపరమావధి లభించునట్టి అర్హత కలుగుటకై నీకు ప్రణామమొనర్చుచున్నాము." ఇది రామకృష్ణుని జీవిత సందేశమునందలి సారాంశము. బాధిత జనావళియొక్క బాధానివృత్తికై ఆయన జన్మించెను. కావున ఆయన జీవితము, ఆయన యిచ్చిన సందేశము మానవజాతికొక మహద్భాగ్యము. మనము అనుభవించుచున్న బాధ అజ్ఞాన సంజనితము. మనకు ఆత్మనిగ్రహము లేక పోవుటచేతను, మంచి సాంగత్యము

లభింపకపోవుటచేతను, పూర్వకర్మలచే కల్గిన అంతరాయము లుండుటచేతను అజ్ఞానము కలుగుచున్నది.

మానవులకెల్లప్పుడు శోకతయే. వారికి తిండి కావలయును. ఆరోగ్యము కావలయును. ఆశించినదంతయు సంపాదించి దానిని అనుభవించవలయును. మనము మన కోరికలకు అంతరాయము కలిగినచో బాధ చెందుచున్నాము. ఒకవంక కోరికలు తీరుచుండగా మరొకవంక అవి పుంఖాశుపుంఖములుగా ఉద్భవించుచున్నవి. ఈ దుఃఖస్థితిని కూకటివేర్లతో పెకలించివేయుటకు మోక్షపుడు ఆస్తినిగ్రహము పాటించవలెనని శ్రీరామకృష్ణుడు బోధించెను. ఈ దుఃఖస్థితి నిర్మూలించి మనస్సును నిర్మలముగావింపదలచువాడు పేరానను, లోభమును అణచివేయవలెను. దీనినే కవితారీతిలో శ్రీరామకృష్ణుడు "కామినీ కాంచన త్యాగము" అను గీతీరవచనములతో తెలియజేసెను. స్త్రీలైనను పురుషులైనను మనమందరము ఇంద్రియసుఖసాధనకు మాత్రమే పనికివచ్చు వస్తుసంచయమును భోగాభిలాషను విడనాడుటకొరకు అనవరతము పాటుపడవలెనని దీనియందలి తాత్పర్యము. కామినీకాంచన త్యాగమను పదమును సంతోతులనీదాసు తన 'రామచరితమానస్'లోని ఉపోద్ఘాతమునందే కావ్యస్థ మొనర్చెను. పురుషునకుగాని, స్త్రీకిగాని కలుగు నిజమైన పరిణతి మానసికాభివృద్ధివలననే లభించుచున్నది. మన వాంఛలే మన దురవస్థలని ప్రాజ్ఞులు గుర్తించెను. ఒప్పదములుకాని అత్యములకూర్చిన వాంఛలు మనలను ప్రమాదములో పడవేయుచున్నవి. అవాంఛనీయ

విషయములయెడ కలుగుచున్న తీర్పురాని వాంఛను, శారీరకగుర్భత, మానసికబాధ, ఆధ్యాత్మిక మరణము అనునవి వెంబడించుచున్నవి. మన పరిస్థితిగల మూలకారణమును గమనించియుండుటచే, మొట్టమొదట మనము ఆత్మనిగ్రహమును, అంతర్ముఖత్వమును అభ్యసించవలెనని శ్రీరామకృష్ణుడు ఆదేశించెను. ఇదియే ధర్మశాస్త్రములన్నింటిలోనున్న సారభూతమైన మొదటి బోధ. శ్రీకృష్ణభగవానుడు గీతలో “త్రివిధం సరకస్యేదం ద్వారం నాశన మాత్మనః” — “సరకమునకు మూడు ద్వారములున్నవి. వానిద్వారా మానవులు ఆత్మవినాశన మొందుచున్నారు” అని చెప్పెను.

“కామ, క్రోధ స్తథాలోభః తన్మాదేహి త్రయం త్యజేత్” — ఆ ద్వారములు కామము, క్రోధము, లోభము. అనగా విషయవాంఛ, కోపము, ఆక అనునవి. బుద్ధిగవానుడు కామమునకు ‘తృప్త’ (విషయములపై తీరిన ఆరాటము) అను పదమును వాడెను. దేనిని ప్రాచీనగ్రంథములు ‘కామ, క్రోధ’మను గంభీరవచనములచే ప్రతిపాదించెనో, దానినే శ్రీరామకృష్ణుడు తన అతిసహజభారణిలో సామరజనులకు కూడ అర్థమగునట్లు చెప్పెను. తన మహోపదేశమునకు తన జీవితమునే ఉదాహరణముగా చూపెను. అదియే ఆయనను ఆరాధ్యతమునిగా నొనర్చినది. స్వామిజీ తన గీతములో గురుదేవుని ‘సరవరు’డని పేర్కొనెను. సరవరుడనగా మానవులలో సర్వోత్తముడుగ నెన్నబడువాడని అర్థము. తాను బోధించిన కామ, లోభముల జయమును తాను సాధించి, ఆచరించి చూపుటచే శ్రీరామకృష్ణుడు మానవులలో సర్వోత్తముడయ్యెను. సంసారబంధమును, అజ్ఞానమును అతిక్రమింపగోరువారందరకును ‘కామకాంచన

జయము’ అవసరమని ఆయన తన బోధచేతను, తన జీవితముచేతను బోధించెను.

మానవుడు తన ముక్తిపథములోనున్న అడ్డుకులను తొలగించుకొన గోరుచున్నాడు. అంతకుముందు శరీరావసరములగు ఆకలిదప్పలను తీర్చుకొనజూచుచున్నాడు. ఆకలిదప్పలు జీవులందఱకు సమానమగు అవసరములు. ధార్మికమైన కోరికలెన్నింటినో అనుభవించవచ్చును. కాని ధర్మమును అనుసరించుట చేతనే అది అంగీకార్యమగును. ధర్మము నతిక్రమింపక విషయముల ననుభవించవలెను. ‘ధర్మావిరుద్ధో భూతేషు కామోస్మి ఖర తర్జుభః’ — ‘ధర్మమునకు విరుద్ధముగాని కామమును నేను’ అని శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అర్జునునకు బోధించెను. మనము ఇంద్రియములను అణగద్రొక్కట లేక హతమార్పుటకాక వానిని సక్రమమార్గములోనికి మరల్చవలయునని మత ప్రవక్తలు బోధించియున్నారు. ఈ మరలించుట యనునది తన ఇంద్రియములను పరిశుద్ధ మొనర్చగలవారికిని, తన అనుభవములను ఉత్తమ జీవితమునకై ఉపయోగింపగలవారికేమాత్రమే సాధ్యము. జ్ఞానసంగ్రహణమునకు అనువైన మార్గముగ ఇంద్రియములుండునట్లు చూడవలెను. చక్కగా నిర్ణయింపబడిన బాహ్యజ్ఞానము క్రమముగా అంతరంగికమైన జ్ఞానమును కల్గించును. అందుచేతనే శ్రీరామకృష్ణుని సందేశమును ప్రాక్రమిచీ దేశములలో వ్యాప్తిచేసిన స్వామిజీ ప్రప్రథమమున ఇట్లు చెప్పెను. “పురుష కారమును వృద్ధిపొందించు విద్య మనకు ఉండి తీరవలెను.” మనము ప్రప్రథమమున పశువులుగా సంచరించుట మానవలెను. అనగా ఇంద్రియములను నిగ్రహింపవలెను. సత్కార్యములలో నిమగ్నులమై యుండవలయును.

మొదటిదానము అన్నదానము, మన జీవితావసరములను ఇరుగుపొరుగువారితో క్రమపద్ధతిలో పాలుపంచుకొనవలయును. ఆ సంపదము ఏ ఒక్కరికి కొరతలేనట్లుగాను, సంఘములో సామరస్యము నెలకొనినట్లుగాను ఉండవలయును.

ఇది ఏవిధముగా సాధ్యపడును? అన్యోన్య సహాయము, ప్రేమ యను ప్రాణవిడకలపై మనము సంఘమును తీర్చిదిద్దవలయునని శ్రీరామకృష్ణులు స్వామిజీ చెప్పియున్నారు. దానినే పొరు స్వార్థరహిత్యమనిరి. బాధ్యతాయుతులైన పరిపూర్ణ పుణ్యపురుషులకే అత్యుత్తమమైన స్వార్థరహిత్యము సాధ్యము. అయినను దానిని ఇతిరులుకూడ అభ్యసించవచ్చును. మానవుడు తాను నిస్వార్థపరుడుగా నుండుటకు ప్రయత్నించినచో అతని నాదర్శముగ తీసికొని అతని పొరుగువాడు పరస్పరాపేక్షను కొంతవరకైనను అలవరచుకొనుట కవకాశము కలుగును. అన్యోన్యసహకారము, అన్యోన్యసహాయముచేత ఇతిరుల సుఖమును గమనించుచు, మానవుడు తన నిత్యావసరము సంపాదించుకొనవలెను. సంపదనుమాత్రమే వృద్ధిచేయు సహకారోద్యమములు మానవ శ్రేయమును కల్గింపజాలవు. ప్రతియొక్కరును జ్ఞానమార్జింపవలెను. జ్ఞానమువలన విజ్ఞానము కలుగును. దానివలన సక్రమమార్గముద్వారా మన ఆర్థిస్థితిని మనము మెరుగుపరుచుకొని, సాంఘికసంక్షేమము సాధింపవచ్చును. ప్రపంచమందలి దుస్థితికి కారణమేమి? 'అజ్ఞానము', అని స్వామిజీ ముమ్మారు గర్హించెను. జ్ఞానము చేతనే అజ్ఞానము తొలగిపోవును. ప్రపంచమున అచ్చుపడినదంతయు జ్ఞానమని మనము తలపకుండుముగాక. ఏది సంరక్షించునో దానినే మనము జ్ఞానముగా నుద్ఘాటించవలెను. మాన

వుని దుఃస్థితినుండి, భవబంధమునుండి రక్షించునదియూ, మానవుని యథార్థమానవునిగా మారుట హితకరించునట్టియు జ్ఞానము. అట్టి జ్ఞానము మనకు ఆవశ్యకము. అదియే ఈ దేశమునకు, ప్రపంచమునకు ఆవశ్యకమైయున్నది. మనకు ఆపరిమితమైన జ్ఞానశాక్తియున్నదనుట నిజమే. కాని దానిలో తగినంత విశిష్టతను మనమింకను సాధింపవలసియున్నది. ఉపయోగకరము నిర్వాణాత్మకములగు అధిగోత్పత్తికి కావలసిన వైజ్ఞానిక సమర్థము మాత్రమేగాక మానవునకు జ్యోతిర్మతమైన దేహమును, వికాసవంతమైన మనస్సును ఇచ్చి ఆధ్యాత్మికోన్ముఖునిచేయు జ్ఞానమకూడ ఆవిశిష్టతయందొందియున్నది. సమస్త విద్యాపంథులు, విద్యాబ్యాప్తిచేయు సమస్త ప్రచురణాలయములు దేశవ్యాప్తముగా కొనసాగుచున్న విద్యావాఙ్మయోద్యమము, ఈ విశిష్టతను సాధించుటకే అనగా మానవులను ఉత్తములుగా రూపొందించుటకును, జాతిని శారీరక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక సౌష్ఠవవంతముగా చేయుటకును పాలుపడవలెను. ఇదియే జ్ఞానదానము — జ్ఞానము పాలుపంచుట. దీనినే స్వామిజీ ఆచరణలో వెల్లడచెను. శ్రీ రామకృష్ణుడు దానిని ప్రత్యేకముగా వక్కాణించుచు మార్గమును సూచించెను.

యథార్థమైన ఆధ్యాత్మికానుభూతినిపొందిన ప్రాజ్ఞనియొక్క జ్ఞానము, బయలుపడుదు ప్రకాశించు సూర్యుని వంటిది. పరిమితమైన ప్రజ్ఞగల సామాన్య మానవుని జ్ఞానము ఇంటికప్పు నందలి చిన్న రంధ్రము గుండా ప్రసరించు సూర్యకిరణము వంటిది. ప్రతి మానవుడును తాను క్రమశిక్షణలో నేర్చుకొని జీవితమునందు అభ్యసించుచున్న విషయమందు ప్రతిభావంతుడే కాని యే ఇతర విషయములో నైనను

అతడు సామాన్యుడే. మానసిక తత్త్వవేత్తలు 'హావనశక్తి ప్రభావము' (halo effect) అని చెప్పుచున్నది చూచి మోహితులము కారాదు. ఒక వ్యక్తి పితామహ విషయమున పండితుడే కావచ్చును, కాని అన్ని విషయములలోను అతడు పండితుడని అతని అభిప్రాయములను అంగీకరింపవలసిన అగత్యము లేదు. అంగీకరింప కూడదు కూడ. భావున కష్టాభివృద్ధిగా పొందిన జ్ఞానమును మాత్రమే ఇతరులతో పాలుపంచుకొనవలయును. మన సందర్భములోనున్న బారి యెడల మనము పసికనమునుండియు శ్రద్ధ వహించినప్పుడే ఈ పంచుకొనుట సాధ్యపడును. ప్రతి బాలునకు, ప్రతి బాలికకు ఇంటియందును జ్ఞానమును తప్పక బోధింపవలయును. ఇవి పిల్లలను శారీరకముగా ఆరోగ్యవంతులుగాను, మానసిక సౌమ్యము గల పాలనిగాను, తయారుచేయుట కుపకరించును. మన మత గ్రంథములలో మదాలన ఆను నామె లాలి పాడుచు ఊయల ఊపి తన పిల్లలను పెంచిన కథ చదివియ్యాము.

“శుద్ధోసి, బుద్ధోసి, నిరంజనోసి
సంసార మాయా పరివర్జితోసి”

“నాయనా! నీవు శుద్ధుడవు, బుద్ధుడవు, కల్మషము లేనివాడవు, సంసార బంధ విముక్తుడవు, నిర్వజ్ఞాన స్వరూపుడవు” అని పాడెడిది. ఈ ఆదర్శముతో మానవుని యొక్క దివ్యత్వ

మును అతి బాల్యము నుండియే నొక్కి చెప్పవలసి యున్నది. ప్రతి బాలునకును తల్లియే ప్రథమ గురువు. అతెగ్గాండరు చక్రవర్తి నొకరు, ప్రపంచమునకు జయించినందులకు ప్రస్తుతింపగా అతడు “ఈ జయమంతయు మా తల్లి వలననే లభించినది” అని బదులు చెప్పెను. అదేవిధముగ వివేకానంద స్వామియు; “నా ఈస్థితి మా అమ్మయే కారణ”మని తెల్పియుండెను. పలువురు మహాపురుషులు ఈ భావమునే ప్రతిభవనించిరి. ఈ విధముగ తల్లి ప్రథమ గురువు అగుచున్నది. స్త్రీల సహజముగా అతి సరళములు, అత్యంతము ఉత్కృష్టములు అగు ఆదర్శములను పిల్లలకు బోధించుటకు అతి సమర్థురందుగా నున్నట్లు కనిపించును. పిల్ల వానికి క్రమారమున తల్లి, యాతమున గురువు లేక ఆచార్యుడు శిక్షణ గరపుచున్నారు. విద్య ఈ దశ లన్నింటిలోను ఆత్మరాక్షాత్కారమునే యుద్దేశముగ కలిగియుండవలెను. మనము యథార్థముగ విద్యనుసముపార్జింపవలెనుగాని అవిద్యను కాదు. మాటికి 90 పాళ్లు మన విద్యాలయ అవిద్యాలయముగ మారిపోయివి. అవిద్యయనగా ఆధ్యాత్మిక అజ్ఞానము. విద్యయనగా భవబంధ వినిర్ముక్తిని గావించు భగవత్ జ్ఞానము.

“సావిద్యా పరమా ముక్త్యైతే భూతా,”
ఋషుల యభిప్రాయము ప్రకారము ముక్తిని కల్పించునదే నిజమైన విద్య. మిగిలిన దంతయు అవిద్యయే.

భారతదేశము - శ్రీ వివేకానందస్వామి

శ్రీ స్వాత్మానందస్వామి

హిందూదేశము అనాది కాలమునుండి ఆధ్యాత్మిక చింతనకు ఆయువుపట్టు. దాని గూఢత శక్తి తత్వచింతనయందు వినియోగింపబడు

చున్నది. భారతదేశపు ఔన్నత్యమునకు నాటికి నేటికి ఈ మహోన్నత ఆధ్యాత్మిక చింతనయే ఆధారము. యావత్ ప్రపంచము చీకటిలో

తడుముగొనుచుండిన కాలమున హిందూదేశమున “సత్యం జ్ఞానం అనంతం బ్రహ్మ” అను వేదవాక్కులు అన్ని దిక్కులను పిక్కటిల్ల జేసినవి. అట్టి భరతఖండము ప్రపంచదేశములకు మకటాయమానమని, హిందూ దేశము కర్మభూమి, ఇచ్చటి వాతావరణమే ఆధ్యాత్మిక సుగంధమును విశిలము చేసికొని సంసారమను దుర్గంధమును రూపు మాపుచున్నది. ఇచ్చటి స్వచ్ఛమైన గంగా యమునా నదులు తాపమును పోగొట్టుచున్నవి. హిమవత్పర్వత పంక్తి ఆధ్యాత్మిక పవిత్రతను ఔన్నత్యమును చాటుచున్నది.

కాని కాలగమనమున మనలోని శక్తి సామర్థ్యములు ఒకింత కుంటుపడినవి. సత్యసంపన్నమగు దేశము కౌర్యపరాక్రమములను చూపలేక పోవుటచే విదేశీయులు హిందూదేశము నాక్రమించి వారి కళలను విద్యలను రూపుమాపి వారిచే నూడిగము చేయించుకొనుట కారంభించిరి. ఒకరిచే పరిపాలింపబడుటచే హిందువులలో నానాటికి సీరస మావరించి వారిలో ఉత్సాహశక్తి నశించి మందమతులుగ పరిణమించిరి. ఐనను హిందూదేశమునకు జీవగట్టయగు తత్వజ్ఞాన మాత్రము ఏమాత్రము అడుగంటలేదు. అందుచేతనే గ్రీకురొమనువంటి మహాసామ్రాజ్యములు కాలగర్భమున కలిసి పోయినప్పటికిని హిందూదేశము ఇప్పటికిని సగర్వముగ తలయెత్తి నిలిచియున్నది.

పరరాజుల పాలనలో అభివృద్ధి గాంచుట కల్గ, మన దేశమును పాలించిన మొదటి విదేశీయులు మహమ్మదీయులు. వీరు తమ మత వ్యాప్తికై హిందూదేశమునకు వచ్చి యుద్ధములుచేసి హిందూదేవాలయములను, హిందూ గ్రంథములను అపురూపశిల్ప ఖండములను నాశనము గావించిరి. ఒకచేత ఖురాన్ ఇంకొక

చేత ఖడ్గమును ధరించి హిందువులను తమ మతమువై పుకుమరల్చుకొనసాగిరి. అట్టి వాతావరణమున అభివృద్ధి ఎట్లు సాధ్యమగును? మన దేశీయులు పశుబలము నెదుర్కొన లేక పోయిరి. స్వమతమును వీడలేక పరమతము నంగీకరింపలేక నందిగ్ధావస్థలో పడిరి. విశ్వకల్యాణమును కోరు హిందువులు చేయునది లేక చిన్న చిన్న తిరుగుబాటులు చేయదొడగిరి. చిలిక చిలిక గాలిబాన యైనట్లు ఈ చిన్న చిన్న తిరుగుబాటులు పెద్ద రక్తపాతములైనవి. హిందువులు మహమ్మదీయులును ఒకరిపై నొకరు విద్వేషములను పెంచుకొని శాంతి విహీనులై మెలగసాగిరి.

ఇట్టి కల్లోల పరిస్థితియందు హిందూమతసులను కార్యశూరులనుగా చేయుటకును హిందూ మహమ్మదీయులలో సోదరప్రేమ నినుమడింప జేయుటకును కంకణము కట్టుకొనిన మహానుభావులలో గురునానక్ ఒకరు. మతమును సాంఘిక వ్యవస్థను స్వీకరించి హిందూమతమున రజోగుణపు పాలుకల్పిన మహానుభావులు నల్వదిరిలో ప్రప్రథముడు గురునానక్, తోడిసోదరులకై ప్రాణత్యాగము చేయుటకు సిద్ధపడి వారిని శిక్కుమతస్థులుగ గైకొని తన నూతనమతమును నెలకొల్పి మహమ్మదీయుల అగాఢకము నడుగంటించిన దిట్ట. మహమ్మదీయులు హిందువులు సోదరులవలె మెలగవలెనని ఒకరి నొకరు ద్వేషించుకొనరాదని అతడు బోధించెను. మతకలహముల నణచుటకు తన శిష్యులను కత్తిపట్ట నియమించెను.

రెండవసంస్కార శ్రీ స్వామి రామదాసు. మహమ్మదీయ రాజుల పరిపాలన అతి క్రూరముగ కొనసాగుచుండెను. హిందూ మతస్థులు తలదాచుకొనుటకు సీడలేని స్థితిలో నుండగా రామదాసు శివాజీని ప్రోత్సహించి తన శిష్యు

భారత దేశము - (౧) వివేకానందస్వామి

నిగ చేసికొని అతనికి దేశభక్తిని నూరిపోసి దిగ్విజయము సాధించెను. స్వామి రామదాసు నన్నాస్తిని అయ్యును శివాజీని యుద్ధము చేయుటకును శత్రురాజుల నోడించుటకును ప్రోత్సహించెను.

మూడవ సంస్కర్త శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి, శృంగేరి శంకరపితాధిపతి వేదాంత దండవతి యను బృహత్తరగ్రంథ రచయిత, సుల్తానులు దక్షిణభారతమును తమ హస్తగతము చేసికొనుచున్నారని తలచి కార్యరంగమున దూకెను. గురువుగ తమ బాధ్యతను తొంత కాలము మానుకొని స్వతంత్ర రాజ్యమును స్థాపింపగోరి తగిన స్థానము నశ్వపీఠి విజయ నగర సామ్రాజ్యమును స్థాపించిరి చాలిహర రాయలు బుక్కరాయలు ఈయన కనుసన్నలలో మెలగి సామ్రాజ్యమును వదిలివై గావించిరి. ఈ సామ్రాజ్య స్థాపనచే దక్షిణ భారత దేశము మహమ్మదీయుల పరిపాలన నుండి రక్షింపబడినది. ఈ సామ్రాజ్య స్థాపనానంతరము విద్యారణ్యులు తమ పూర్వకార్యముల నిర్వర్తించుచు శృంగేరి పీఠమునకు ఆచార్యులుగ చాలకాల పనించిరి.

19-వ శతాబ్ది ఆరంభమున మన దేశమును ఆంగ్లేయుల పరిపాలన నుండి కాపాడుటకు నాల్గవ సంస్కర్త శ్రీ వివేకానందస్వామి జన్మించిరి. మహమ్మదీయులు కత్తివట్టి హిందువులను మహమ్మదీయ మతమునకు మరల్చిరి. ఇక ఆంగ్లేయుగా, క్రాండి బై నట్ బై బుల్ పట్టుకొని హిందువులను తమ మతమునకు ఆకర్షింపదలచిరి. నాగరికత యను పేరిట యువకులను ఆకర్షించి వారికి ఉద్యోగముల నెరజూపి తమ మతములో కలుపుకొనజొచ్చిరి. అనాటి యువకులు సంఘములో గౌరవముకొనుట ఉద్యోగము కొనుట క్రైస్తవ మతమును స్వీకరించిరి. అంత

టితో నాగక వారు హిందూమతమునే మామింప మొదలిడిరి. అట్టితరీ హిందూ మతమును పునరుద్ధరించుటకై శ్రీ వివేకానందస్వామి కంకణము కట్టుకొనిరి. పరరాజుల పాలనలో అభివృద్ధి గాంచలేమని తెలిసికొనిరి. అనాటి హిందువులు నిద్రాణస్థితిలో నున్నారని గ్రహించిరి. వారిని మేల్కొల్పుటకు వివేకముల దృష్టిలో భారతీయుల బెన్నత్యమును చాటుటకు అమెరికా దేశమువెల్లి సర్వమత మహా రథయందు హిందూమతమును కూర్చి యువవ్యసించి గొప్ప సలహాదారులు గొనివచ్చిరి.

ఈ సలహాదారులు హిందూ దేశమును కూడ మేల్కొల్పినది. యువకులు ఉత్సాహవంతులై యుండునుగా జేడజొచ్చిరి. వారు వివేకానందుల రచనలు చదివి వారి యుత్సాహమును దేశభక్తిని ఇనమదింప జేసికొనిరి. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాధిపతలు వివేకానందుల రచనలనిన భీతిజెందుచుండిరి. మన మథామే చంద్రబాసూ కూడ వివేకానందపత్రావళి యను పుస్తకమును చదివి ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యముపై తిరుగుబాటు చేసినాడు. ఈ పుస్తకములలో శ్రీ వివేకానందస్వామి దేశస్వాతంత్ర్యమునకై యువకులకు బోధించిన కొన్ని వాక్యా విషయములను ఇచ్చట ఉదాహరించెదము.

భారత దేశములో బీదలస్థితి సకల దోషములకును మూలమైనది. ఏదని ఈ స్థితినుండి యుద్ధ రించిన గాని భారత దేశము బెన్నత్యము నొందదు. నేటి మన కర్తవ్య మేమనగా, బీద వారు వారుకోల్పోయిన వ్యక్తిత్వమును విద్యను మరల పొందునట్లు చేయుట. విద్యయనగా ప్రపంచవిషయములను బలవంతముగ తలలో క్రొక్కుకొని వాని యుపయోగము తెలియక పండిత శుంతలవలె నుండుట కాదు. విద్య యనగా “మానవుని ప్రయత్నోన్ముఖుని

గావించి, అతనిని అడుపులో నుంచి కార్య సాఫల్యమునకు దారితీయు శిక్షణ." మనకు నేడు అవసరమగు విద్య అదియే. అట్టి విద్య మన కందఱకు లభ్యమగునాడు మన భారత దేశము నూత్నజీవనము నొందును.

మన దేశపు మందగమనమునకు మఱి యొక ముఖ్యకారణము మనకు గల మూఢ విశ్వాసములు. హిందువులు విదేశ పర్యటనము చేయరాదని ఆంక్ష విధించి వారి నితర దేశములను దర్శింపనీయక అవి వారిని బలహీనపరచినవి. "మూఢవిశ్వాసములతో స్వార్థముతో స్వదేశమున జీవించు హిందువు తన దేశమున కెక్కువ సేవ చేయలేడు. పాశ్చాత్య దేశములోని జాతీయ జీవనసాధములు శీలస్తంభములపై పటిష్ఠముగ నిర్మింపబడినవి. అట్టి వానిని అసంఖ్యాకముగ మనము నిర్మించువరకు ఎవరిపై గాని కారములు మిరియములు నూరి ప్రయోజనము లేదు."

మనము అన్యప్రభుత్వముచే పరిపాలింపబడుటకు కారణము మనము బీదలకు తదితర కులస్థులకు స్వాతంత్ర్యము నీయకపోవుటయే. వారిని మనమంతసేపును సేవకులుగ పరిగణించి వారి సేవాఫలము ననుభవించి వారి బాగోగులను మఱచి సంచరించితిమి. కులవ్యవస్థ వృత్తినిబట్టి వీర్పడినదను సత్యమును మఱచి ప్రవర్తించితిమి. దాని ప్రతిఫలమును మన మిప్పు డనుభవించుచున్నాము. "ఇతరులకు స్వేచ్ఛనిచ్చుటకు సిద్ధముగ లేనివాడు స్వేచ్ఛగ నుండుటకు అర్హుడేనా? అనవసరమైన ఉద్రేకములకు తావీయక ప్రశాంతముగ నిజమైన మానవులుగ పనిచేయుదము. ప్రపంచమున ఎట్టికక్తియు దీని కంతరాయము

కల్గింపజాలదని విశ్వసించువారిలో నేనొకడను."

ప్రజాజాతికిని ఒక ఆయువుపట్టు గలదు. హిందూదేశమునకు "మత"మే ఆయువుపట్టు. హిందూదేశ పురోభివృద్ధికి మనుగడకు మతమే ప్రాణము. హిందువులు తత్త్వజ్ఞానమును ఎపుడు మఱచెదరో అపుడు ప్రపంచమునందు హిందువనువాడు కాని హిందూదేశమను భూభాగము కాని కనబడదు. అందుచే "ఓనా భారతీయులారా మతమను వెన్నెముక ననుసరించి మీ నాడులన్నియు స్పందింపవలసియున్నది. రాజకీయములకుకూడ మతమే ఆధారము కావలెను."

మనకు మన దేశమునకు ఈ ప్రపంచమున ఒక ప్రత్యేకతముండ ఒకరిని మనమేల అనుకరింపవలెను? కనుక "ఇతరుల నెవ్వరిని అనుకరింపదలపకుడు. మనము నేర్చుకొనవలసిన గొప్ప పాఠమిది యొకటి, అనుకరణ నాగరికత కాదు. విరికితనమునకు గురుతగు అనీకరణము ఎన్నడును వృద్ధియనిపించుకొనదు. అది నరుని యందు చూపట్టు దౌర్భాగ్యపు పతన సూచనయే."

"హిందూదేశమను ఈ నాక ఎన్నియో శతాబ్దములనుండి మనలను సురక్షితముగ నుండుదమందు కొనిపోవుచున్నది. ఈనాడు మన పౌరపాల్లవలన దానికి చిన్నచిల్లి పడినది. విజృంభన మనము ఈ చిల్లినిపూడ్చి మరొక ప్రయాణరన్నద్ధులము కావలెను. కాని ఈ నాకను వీడి నూతన నాకకై వెతకట యవివేకము. ఓనా భారతీయులారా! లెండు, కార్యారంభము కండు. విషయము తథ్యము."

మానవాభ్యుదయమునకు భరతవర్షపు కానుక

మానవుల చిత్తవృత్తలను పరీక్షింపుడు. ఎవని తీరు వానిది. అట్లే ఎవని ఆత్మపరిణతి మార్గము వానిది. అనంతముగు పూర్వజన్మ పరంపరల నను పూర్వకల్పవిశేషమువలనను మానవుని ప్రస్తుత జీవనవైఖరి నిర్ణయింపబడియుండును. ప్రతివాడును తన పూర్వజన్మమును తలదాల్చి ఈ లోకములోనికి వచ్చుననియు అనంతములగు తన పూర్వజన్మలు ఇప్పటి జన్మకు మూలమనియు ఈ జన్మను తాను వినియోగించుకొను విధము ననుసరించియే రాబోవు జన్మము నిర్ణయింపబడు ననియు ప్రతిహించువు తలంచును. ఈ రీతిగా ఈ ప్రపంచమున వృత్తైది ప్రతిమానవుడును నిర్వహింపవలసిన ధర్మమును జీవితమున అనుసరింపవలసిన నిరీతమార్గమును ఉంచును. ఈ సూత్రము వ్యక్తుల విషయమున ఎటుల నక్కమో జాతి విషయమునను అంతియే. ప్రతిజాతికిని ఒక విధిన్న జీవనవైఖరి ఒక ప్రత్యేక జీవనోపాధి ప్రపంచజీవనమున అది నిర్వహింపవలసిన ఒక విశిష్ట కర్తవ్యము కలదు. రాజకీయోద్ధతిగాని సైనికబలోన్ముతిగాని సాధించుట మనజాతికి నైజ ధర్మము కాదు. ఐనను పేజాక కర్తవ్యము మన పాలిట నున్నది. మనలోని ఆధ్యాత్మిక శక్తి నంతను చక్కగా సంఘటితపరచి సంరక్షించి పోషించి భారతజాతిని ఒక ఆధ్యాత్మిక మహా శక్తివ్యవస్థాపకముగ తీర్చిదిద్దవలయున్నది. అట్టి దుర్నారమహాశక్తి పరిస్థితులు అనుకూలముగా నున్నపుడెల్ల ప్రపంచమును ముంచెత్తి పేయవలెను. గ్రీకులో రోమనులో ఆంగ్లులో ఎవరైనను సరే తమ పేవలతో దాడివెడలి ప్రపంచ జాతుల నేకము చేయుదురుగాక. హైందవుల పేదాంతము ఆధ్యాత్మికవిద్య అప్పుడీ మోతనాన కాళమును పురస్కరించుకొని ప్రపంచజాతుల రక్తవాళములలోనికి ప్రవేశించును. నమిషి మానవ జాతి ఆభ్యున్నతికై భారతీయుని శాంతిమయ దీక్షక్రి తనవంతు తాను ననుసరింప చేయవలసి యున్నది. హిందూదేశము ప్రపంచమునకు ఒక గున్న కానుక ఈ ఆధ్యాత్మిక తేజమే.

—శ్రీ వివేకానందప్రవాసి.

మానవాభ్యుదయమునకు సకల దేశములను తమతమ శక్త్యనుసారము సహజ ప్రవృత్తిను సారము పాలుపంచుచునే యున్నవి. మానవుడు మేధావంతుడగుటవలన అతని జీవనము భౌతిక మానసిక ఆధ్యాత్మిక సాయితో భేదముల ననుసరించియుండును. వివిధ దేశములు వానివాని స్వభావములనుబట్టి పరిపూర్ణ మానవాభ్యుదయమునకు దోహదము చేయుచున్నవి. ఇందు భౌతిక మానసిక రంగములందు ప్రముఖముగ పాశ్చాత్య దేశములు ప్రగతిని సాధించినవి. రోమను సామ్రాజ్యము దాదాపు యావత్ప్రపంచము నేకము చేసినది. గ్రీకు సంస్కృతి యూరపు దేశము లన్నింటియందును వ్యాప్తమై భారత దేశమునగూడ కొంతచోటు చేసికొన్నది. ఆధునిక కాలమున పాశ్చాత్య దేశములు మరల ఆంగ్ల సామ్రాజ్యరూపమున ప్రపంచము నేకము చేసినవి. అమెరికనులు మానసిక రంగమున సాంకేతిక విద్యాపరిణతి వలన ప్రగతిని సాధించిరి. ఈ భౌతిక మానసికాభ్యుదయము ఎంత వాంఛనీయమైనను ఆధ్యాత్మికాభ్యుదయములేని కారణమున అశాంతి ద్వేషములకు యుద్ధము భయములకు క్రౌర్యము తృష్ణలకు ఆలవాలనుగుచున్నది. ఈ పరిస్థితిని చక్క జేయు ఆధ్యాత్మిక తేజమునే భారత దేశము వేల సంవత్సరములుగ పెంపొందించుచు మానవజాతికి నిరంతరముగ పంచిఇచ్చుచున్నది. ప్రస్తుత సమయమునను ఈయవలసి యున్నది.

ఆధ్యాత్మిక తేజము సత్య సాక్షాత్కార ఫలము. ప్రపంచమునగల దుఃఖముల నన్నింటిని యాపుమాపుటకు శుభ్రము, మనఃపూర్వక లెన్నడో ప్రపంచమున దుఃఖములకు మణి

యొకటి లేదని గ్రహించి, అతనిోవాగక ఈ దుఃఖనివారణ మెట్లు చేయనగునని యన్వేషణ దృఢదీక్షతో సాగించిరి. తత్ఫలితమే హిందూతత్త్వశాస్త్రము. హిందూతత్త్వజీవనమే హిందూమతముగను హైందవజీవనమగు ఏర్పడినది.

సత్యాన్వేషణమే జీవనగమ్యమగుటవలన ఎట్టిసాంకేతికవైజ్ఞానిక అన్వేషణతోగానితత్త్వజ్ఞానకు ప్రైరము లేకపోయినది. చతుష్పతి కళలును అన్నివైజ్ఞానిక శాస్త్రములును తత్త్వజ్ఞానతో సమముగనే వర్ధిల్లినవి. ఇతర దేశములును ఈ కళలను వైజ్ఞానిక శాస్త్రములను అభ్యసించి పోటీలు పడుచుండుటచేతను, భారతదేశము అన్యైక్రాంతమగుటచేతను భారతీయకళలకు శాస్త్రములకు ప్రాముఖ్యత క్రమముగ క్షీణించినది. కాని ఏదేశమును అందుకొని అనన్యదీక్షతో ఏకైకలక్ష్యముతో తత్త్వజ్ఞానను భారతదేశముమాత్రమే అనుసరించినది. తత్ఫలితముగ ప్రతియొక్క క్షిప్రపరిస్థితియందును భారతదేశము ఇతర దేశములకు ఆధ్యాత్మిక సందేశముల సీయగల్గినది.

“ఏకం సత్ విప్రబహుధా వదన్తి” అనునది ప్రాచీన వేదవాక్యము. వేదసంపత్సరముల విదప మరల ఏమాత్రము కొరతలేని గాఢీర్వముతో భారతదేశము తిరిగి ఆవాక్యమునే ఉద్ఘోషించుచున్నది. ఈ మధ్యకాలముననుభూత దేశము పరిస్థితులనుబట్టి ఎప్పటికేయంశము ఆవశ్యకమో ఆయంశమును వక్కాణించుచు సందేశముల నిచ్చినది.

సత్యాన్వేషణము తత్త్వజ్ఞానగను ఆ జ్ఞానాఫలమును జీవితమునం దాచరించు ప్రయత్నములు మతభేదములుగను క్రమముగా పరిణమించినవి. సత్యాన్వేషణమునకు ఫలము

సాక్షాత్కారమే గనుక తత్త్వశాస్త్రములు వాని యభ్యాసముకలసి దర్శనము లనబరగినవి. అందు న్యాయవైశేషికదర్శనములు పదార్థపరిశీలనముచేసి వానియందలి సత్యత్వమును సాక్షాత్కరించుకొన ప్రయత్నించును. సాంఖ్యయోగములు సృష్టికారణములను అన్యతత్త్వములను ప్రకృతిపురుషులుగ కనుగొని వానిని సాక్షాత్కరించుకొన ప్రయత్నించును. పూర్వమీమాంస జగత్కారణమును వివరించి దానిని పశపరిచుకొనునట్టి అనేక కర్మకాండలచేతత్త్వమును సాక్షాత్కరించుకొన గోరును. ఉత్తరమీమాంస ఈ ప్రపంచ మంతయునుచూచి దీనికి పూర్తిగా భిన్నమైన సత్యపదార్థమును కనుగొనుటచే జీవితాశయమనియు తెల్పి దానిని సాధించుమార్గమును తెలుపును.

వేదము లాధారముగా గల ఈ శాస్త్రము లన్నిటియందును చివరకు మీమాంస బలవత్తరమై నిలిచి, అందు సత్యాన్వేషణదృష్టి మందమై కర్మకలాపములు మొదైన కాలమున మరల సత్యాన్వేషణమును సంస్థాపించుచు నాస్తికదర్శనములగు బౌద్ధజైనములు వ్యాప్తి నొందినవి. ఆస్తికదర్శనముల లక్ష్యములను లక్ష్యసాధనమార్గములను ఏర్పరచు స్మృతులు పురాణములును అనేకము లేర్పడినవి. కాని మార్గమునుమాత్రమే వక్కాణించుచు లక్ష్యమును సరిగా నేర్పరుపకుండుటచే జనసామాన్యము మరల వెడల్పోవల బడిరి.

బుద్ధదేవు డవతరించి భారతజనులకు ప్రపంచమునకు సత్యాన్వేషణమార్గమును నిరూపించిన విదప శ్రీ శంకరభగవత్పాదులవతరించి నిశితబుద్ధి వైభవముతో మరల భారతీయ జ్ఞానాలక్ష్యమును ప్రస్ఫుటముగా చేసి వేదవాక్యములగు అహంబ్రహ్మస్మి, తత్త్వమసి, సోఽయమాత్మాబ్రహ్మ, సర్వం ఖలు ఇదం

బ్రహ్మ' అను తత్త్వపరాకాష్ఠను సుస్థిరముగ నిలిపి చూసిరి. దుర్నిరీక్ష్యమగు ఈ తత్త్వ ప్రకాశము జనసామాన్యమున కాచరణ యోగ్యముగ చేయటకు శ్రీరామానుజ మధ్యాచార్యు లేతెంచిరి. ఒరిగిసిన కత్తివలె తీక్షణమగు తత్త్వాన్వేషణమునకు మార్గవశము చేకూర్చుటకై శ్రీచైతన్యాది మహాభక్తు లేతెంచి జనసామాన్యము నిత్యజీవనముల తాత్త్వికజీవనమును భక్తిశ్రద్ధలతో నాచరించునట్లు చేసిరి.

సుభిక్షమాను సస్యశ్యామలమును అగు దేశమున నీరీతి జనులు జీవించుచుండ ఆకాపీడితులైన అన్యదేశీయులు భారతవర్షమును కొల్లగొట్టినట్టి సజీవ పర్యాయము లుద్భవించిరి. క్రమముగ దేశము పరాధీనమయ్యెను. అన్యక్రాంతమగు దేశమున తత్త్వజ్ఞాన స్వచ్ఛగా కొనసాగుటకు వీలులేక యణగియుండినది. సాధించినదానిని నిలుపుకొను ప్రయత్నమున సాంఘిక మత జీవనము బిగిసిపోయి ప్రాణమాత్రాపశిష్టమై నిలిచినది. అన్యమతముల యొత్తిడికి అప్రాచ్యులక్షణములకు భారత దేశము లోగిపోవునేమో యనునట్టి పరిస్థితి యందు మరియొకసారి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసదేవు లవతరించి వేదధర్మమును వైదిక లక్ష్యములను మరల సంస్థాపించి మతవైవిధ్యమును సమన్వయపరచి జనులకు లక్ష్యసాధన మార్గమును నిరూపించిరి. తత్త్వసాక్షాత్కారమే మానవజీవనగమ్యమని ఇంకొకసారి తన జీవితముచేతనే చెప్పక చెప్పిరి. లక్ష్యసాధనకై భారతీయు లేర్పరచిన కర్మపునర్జన్మ సిద్ధాంతమును ఇష్టదేవతారాధనమును మరల సూక్ష్మజీవముతో నిలువరించిరి.

సకలప్రాణులును జీవన పరమార్థమువైపు పురోగమించుననియు అవిచేయు సత్కర్మ

దుష్కర్మఫలముగ వాని రాబోవు జన్మలు చేయబోవు కర్మలును నియమితములగుననియు కర్మసిద్ధాంతము, శ్రీరామకృష్ణులు పురాకృత కర్మను తప్పనిసరిగా అనుభవింపవలసినను రాబోవు కర్మను ఇష్టము మనము చేయబోవు కర్మద్వారా అవశ్యము నియమించుకొని మన యందే కలుదని తెలిపిరి. నిత్యజీవమున ఎన్ని కష్టము లేదురైనను ధైర్యముతో వాని నెదుర్కొనుచు భగవద్భక్తిని వచలక పాటించినచో పరిస్థితులు అవియే తప్పక అనుకూలములగునని, మనము నిశ్చయముగ చేయగోరినదానిని తప్పక సాధించుటయనియు, మనము సాధించుట యనునది కొంత ముందు వెనుకయైనను మన దృఢనిశ్చయమువైననే ఆధారపడియున్నదినియు ఉపదేశించిరి.

మతవైవిధ్యముచే ఎనలేని వైషమ్యముల పాలగుచున్న సమ్యక్ప్రపంచమునకు ఇష్టదేవతారాధనరూపమున ఒక సత్యమునే ఎల్లరును వివిధరూపముల నారాధించుచున్నారని తెలియజెప్పి అందు ఆవేశ కావీషములను తావులేదని నిరూపించిరి. “ఏకం సత్ విప్రా బహుధా వదన్తి” అను వేద వాక్యమును “మమ పరమాను వర్త నే మహిషాః పార్థ సర్వతః” అను భగవద్వాక్యమును తన వివిధసాక్షాత్కారముచే మరల సజీవ సత్యములుగ నిలువజెట్టిరి. స్వీయసాక్షాత్కారములచేత ఎల్ల మానవులకును సాక్షాత్కారము తప్పక సాధ్యమే యనియు, కావలసినది ప్రయత్నముమాత్రమే యనియు ఋజువు చేసిరి.

ఉన్నది బ్రహ్మమే అనియు ఒరులను తాధించుటచేత నరులు తమను తామే తాధించుకొనుచున్నారనియు వివరించుటచేత సర్వమానవ సమాకారమునకు సూతనాశయమును నెలకొల్పినాడు. ఎందఱు జనులూ అన్ని మార్గ

ములు అని చెప్పటచేత ప్రపంచమున గల అన్ని ఆరాధనావిధానములును సక్రమమైనవే, గమ్యమానకు చేర్చునవే యని స్పష్టపరచి మత వైషమ్యమునకు స్థానము లేకుండ జేసినాడు.

శ్రీరామకృష్ణుల జీవనమే వేదము. ఆయన జీవనమునందు అన్ని వేద సత్యములును పునరుజ్జీవితములై ప్రకాశించుచున్నవి వారి యాధ్యాత్మిక తేజము సకల మానవులకు జ్ఞాన దీపమును వెలిగించుచున్నది. స్వతంత్రులైన భారతీయులు వారి యాదర్శము సహజరించి మరల నూతనోత్సాహముతో ఆధ్యాత్మికజీవన

మును గడపుచు శాంతి సాభాగ్యములతో విలసిల్లుచు అన్యదేశములకు తాము అందుకొనిన అనుభవించుచున్న ఆధ్యాత్మిక తేజమును అందింపవలసి యాన్వది.

విశ్వశాంతి, సకలమానవ సాభాతృత్వము, సర్వమతి సమన్వయము, ప్రపంచసమాజమున గల అన్ని అంగముల సామరస్యము, సర్వవిధముల పురోగమనములను సాధించునట్టి ఈ ఆధ్యాత్మిక తేజమే భారతదేశము మానవాభ్యుదయమున కందించు మహనీయ మగు నుపహారము.

భక్తిరత్నావళి

మూలము :
శ్రీవిష్ణుపురి

వ్యాఖ్యాత :
విష్ణుచిత్తడు

(ప్రథమ విరచనము)

57-58

భగవత్కృప నందుటకు కావలసిన యొక్క గానొక్క యర్హతను ప్రహ్లాదుడు ధృఢీకరించుచున్నాడు.

నాలం ద్విజత్వం దేవత్వం ఋషిత్వం వాఽనురాత్మజాః

ప్రీణనాయ ముకుందస్య న వృత్తం న బహుజ్ఞతా ॥

నదానం న తపో నేజ్ఞా న శౌచం న వ్రతాని చ

ప్రియతేఽమలయా భక్త్యా హరి రన్య ద్విడంబనమ్ ॥

(7-7-51,52)

అనురాత్మజులారా, బ్రాహ్మణ్యముగాని దేవత్వముగాని ఋషిత్వముగాని సచ్చిలముగాని పాండిత్యముగాని ముకుందుని సంతుష్టుని జేయజాలవు. దానము తపము శౌచము యజ్ఞములవలన నతడు ప్రీతుడగుడు. నిర్మలమగు భక్తియొక్కటియే అతనిని రంజిల్ల జేయును. భక్తిరహితములైనచో నితరములన్నియు వట్టి యాడఁబరములు మాత్రమే.

59

ప్రహ్లాదు డీ యర్థమును సోదాహరణముగ విశదీకరించుచున్నాడు.

మన్యే ధనాభిజన రూప తపః శ్రుతౌజనస్తేజః ప్రభావ బలపౌరుష బుద్ధియోగాః

నారాధనాయ హి భవన్తి పరస్యపుంసో భక్త్యా తుతోష భగవాన్ గజయూధపాయ ॥

(7-9-9)

ధనము ఆభిజాత్యము సౌందర్యము తపము పాండిత్యము తేజము శక్తి సామర్థ్యము పౌరుషము ధీశక్తి యోగసాధనము మొదలైన వేవియు భగవదనుగ్రహమును సంపాదించజాలవని తలతును. భక్తియొక్కటి తప్ప నితరములగు నర్హత లేవియు లేని గతేంద్రునిపట్ల నతడు ప్రితుడాయెను గదా!

60

తన భక్తుడని గతేంద్రు ననుగ్రహించినతో నతడు పక్షపాతము చూపుటలేదాయను ప్రశ్నకు ప్రహ్లాదు డుత్తర మిచ్చుచున్నాడు.

చిత్రం తవే హిత మహోమిత యోగమాయా లీలా విస్ఫుష్ట భువనస్య వికారదస్య సర్వాత్మనః సమదృశోఽవిషమస్వభావో భక్తప్రియో యదసి కల్పితరు స్వభావః ॥

(8-23-8)

జేహ! నీ లీలలెంత విచిత్రములు! దుర్గాహృదయగు నీ యోగమాయచే విశ్వము నంతటిని లీలామాత్రముగా సృజించితివి, నీవు సర్వజ్ఞుడవు. సకల జీవులయందును ఆత్మరూపివై వసించువు. సర్వసముడవు. అయినను భక్తులయందనురాగముచేత నీవు పక్షపాతివలె తోచుచున్నావు. కాని ఇది కల్పితరువువంటి నీ స్వభావమే కాని పక్షపాతము కాదుగదా!

గమనిక : కల్పవృక్షము తన సర్వించినవారి కోరికలనెల్ల తీర్చును. కాని తన సర్వించనివారి కోరికలను తీర్చదు. ఇది కల్పవృక్షమున పక్షపాతముకాదు. అట్లే తనయందు కరణాగతి నందినవారిని భగవంతు డనుగ్రహించును. అట్లు ప్రపన్నుడుగాక యనుగ్రహ పాత్రుడుగాని మానవునిచే దోషముగాని భగవంతుని పక్షపాతమేమియు లేదు.

యువకులకు వివేకానందుల పిలుపు

యువకులారా! నా ఆశలన్నియు మీపై నున్నవి. మీ జాతి పిలుపు నాదరించురా? నా మాటను విశ్వసించు సాహసము మీ కున్నచో మీలో ప్రతియొక్కరికిని ఉజ్జ్వలమగు భవిష్యత్తు గలదు. జాల్యమున నాయందు నాకెట్టి విశ్వాసముండెనో అట్టి అఖండవిశ్వాసము మీయందు మీకుండవలెను. మీలో ప్రతియొక్కఁడును అట్టి ఆత్మ విశ్వాసము నందుడు—ప్రతి ఆత్మయందును ఆ అనంతశక్తి నిక్షిప్తమై యున్నది—దానిచే నిక మీరు యావద్భారత

దేశమును పునరుజ్జీవింప జేయగలరు. ఆహా! మన మహాదు-అశ్వము క్రింద గల దేశము లన్నింటిలోనికి చొచ్చుకొని పోవుదుము. అదిర కాలములోనే, ప్రపంచములోని ప్రతి యొక్క జాతిని నిర్మించుచున్న అనేక శక్తులలో మన భావములుకూడ ఒక ముఖ్యాంశమై పోవును. భారతదేశములోను దాని కావలను ప్రతి జాతీయజీవనములోను మనము అంతర్లీనము కావలయును. దీనిని సాధించుటకై మనము ఉద్యమింపవలసి యున్నది. ఇట్టి ఈ కార్యనిర్వ

హామందు నాకు యవకులు కావలసి యున్నారు.

ద్రఢిష్ఠుడు బలిష్ఠుడు, బుద్ధిశాలియు అగు యవకుడే పరమాత్మను చేంగలడని వేదములు ఘోషించుచున్నవి. కనుక మీ భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకొన వలసిన సమయ మిదియే. స్వచ్ఛమై ఉజ్జ్వలమై పొంగారు యవశక్తి మీయందున్నప్పుడే మీ భవిష్యత్తును మీరు నిర్ణయించుకొనవలసి యున్నది. జవసత్త్వము లుడిగిన పిమ్మట కాదు, లెండు, సమయ మిదియే. వీలైన అస్పృష్టములైన అనాఘాతములైన కుసుమములను మాత్రమే భగవత్పాదారవిందములందు అర్పింపవలెను, అట్టివానినే ఆయన స్వీకరించును. జీవితము మూర్ఖత్వముచ్ఛట, కావున మీరు ఉద్బుధులు కండు. న్యాయవాదులై గిల్లి కజ్జములు పెట్టుకొనుట శాశించుట కంటే చేయవలసిన ఉత్తమోత్తమకార్యములు గలవు. మీ జాతిసౌభాగ్యమునకును మానవాళి శ్రేయమునకును మిమ్ము మీరు ఆత్మార్పణ మొనర్చుకొనుటయే అన్నింటను మహోత్తమ కార్యము. ఈ జీవితమునందేమున్నది? మీరు హిందువులు, ఆత్మ శాశ్వత మను విశ్వాసము, స్వతఃసిద్ధముగ మీయందున్నది. షిక్కిరిక్కిప్పుడు కొందఱు యవకులు నావద్దకు వచ్చి నాస్తికవాదమును ప్రస్తావించురు. హిందువు నాస్తికుడు కాగలడనుట నేను విశ్వసించను. ఆతడు పాశ్చాత్యగ్రంథములను పఠింపవచ్చును. తాను చార్వాకుడ నని నచ్చజెప్పుకొన వచ్చును. కాని అది తాత్కాలికమే. అది మీ రక్షమలో లేదు. మీ స్వభావమునే లేని విషయమును మీరు విశ్వసించలేరు. అది మీకు అలవిమాలిన కార్యము. అట్టి పనికై ఎన్నడును ప్రయత్నింపకుడు. నా బాల్యమున

నేనా ప్రయత్నము నొకపరి యొనర్చితిని. విఫలుడనైతిని. జీవిత మల్పము. ఆత్మ అమరము శాశ్వతము. మృత్యువు తథ్యము. కావున ఒక మహోన్నతాదర్శము సవలంబించి బానికై మన జీవిత సర్వస్వము ధానిపోయదము. ఇదియే మన గృహసంకల్పమగుగాక, మన శాస్త్రములు వచించునట్లు 'సాధు పరిత్రాణమునకై యుగ యుగములందు అవతరించు ఆ ప్రభువు' ఆ శ్రీ కృష్ణపరమాత్మ మనల నాశీర్వదించి మనల నాశయసిద్ధికి కౌశిపోవుగాక!

యవకలారా! లెంగు మేల్కొనుడు. ఇదే సరయైన తరుణము. ధీరులు కండు. భయముందకుడు. ఒక్క మనశాస్త్రమాలలోనే భగవంతునకు 'అభీ! అభీ!' అను విశేషణము ప్రయుక్తమైనది మనము నిర్భయాలము కావలయును. అప్పుడే మన యుద్యమము సిద్ధించును. లెండు, మేల్కొనుడు. మీదేశమునకు ఈ మహాత్తర శ్యామము అవసరమై యున్నది. యువకులే దీనిని నిర్వహింపగలరు. 'శక్తిపూరితులు బలిష్ఠులు కండలు తేజినవారు విద్యావంతులు అగు యవకులకే ఈ మహాత్కార్యము నిర్దిష్టమై యున్నది. అట్టి నూర్లకొలది వేలకొలది యవకులు మనకు గలరు. లెండు! మేల్కొనుడు! ఈ ప్రపంచము మిమ్మెలుగెత్తి పిలుచుచున్నది. ఉత్సాహసంభరితులై లెండు, మీరు వేదలమని గాని నిస్సహాయుల మనిగాని తలంపనే వలదు. ఏమి! ధన మెక్కడనైనను మనుష్యులను తియాకుచేసినట్లు కనియున్నారా? ఎల్లడలను మాపుడే ధనము నుత్పత్తి చేయుచున్నాడు. మానవ తేజము చేతనే ఉత్సాహ శక్తి చేతనే విశ్వాసజలము చేతనే ఈ సర్వప్రపంచమును నిర్మితమైనది.

మతము : కల్పనయా - సత్యమా?

జి. జి. జి. వి. ఆర్. ఆర్. ఆర్. గోపాల్

మతము సత్యమనియే జనబాహుళ్యము ఇచ్చినవరకు సమ్మి మతంలోనల నాచరించును శాంతియుతులై యుండిరి. ఆధునిక సమయమున చాల కారణములవలన మతావలంబులు బలమును కోల్పోయిరి. మతధిక్కారులు అంగములమును మెండుగా చేకూర్చుకొనిరి. మతయాభార్యమునకు ఆయాభార్యమునకు గల వైరము అనాదికాలమునాటిదే. కాని ప్రాచీన కాలమున విద్యావిధానమును దాదాపు అన్ని అభిప్రాయ నిర్ణయాక విధానములును మతావలంబుల యధీనమున నుండుటచేత మతము సత్యమే యని జనసామాన్యముచేత అంగీకరింపబడుచు వచ్చినది. ఆధునిక కాలమున అనియే అవకాశములు మతధిక్కారుల హస్తగతము లగుటవలన మతధిక్కారము బహుళముగా ప్రచారము నందినది. కాని అగృహ్యవశమున ఈ కాలమున సమ్మిమతము చేయుగలుగు శక్తి జనసామాన్యమునందు గమనార్హముగనే పెరిగినది. జకారణముచేత మతనిషేధమునుకూడ పూర్వపరములు విచారించి అది నిజముగ సత్యమైనచో అంగీకరించి త్రికరణనుద్ధిగ దాని నాచరించుటకుంటే మగ్గుల మగటయో అసత్యమైనచో సమూలముగ వెకలిగి ఛేత్తబుట్టలో పారవైచి జీవితమునకు వేటువిలువలు కనుగొనుటయో తప్ప శ్రద్ధావంతుల కింక మార్గము లేదు కదా!

మత విచారణచేయుటకు మత మన సేమీ నిర్వచింపవలెను. ఇది మిక్కిలి కష్టసాధ్యమైన పనియే యైనను ప్రస్తుత సందర్భమున ఏట్టి యర్థము చెప్పవచ్చును; మతమనుగా ఈ విశ్వమునకు అందు మానవుని జీవితమునకు ఒక ఉద్దేశమును కనుగొనుట. విశ్వమునకు సృష్టి

స్థితిలయకారకమగు శక్తియొకటి కలదనియు మానవుని దీర్ఘమోత్తమము లగు ఆదర్శము లన్నియు అంటే సృష్టితములై యున్నవనియు అట్టి అశక్తి గూర్హతార్థమే-లేక దైవసాక్షాత్కారమే మానవజీవితోద్దేశ మనియు, మతమునకు ప్రస్తుతము: స్వీకరింపబడిన యర్థము.

ఈ దృష్ట్యా మత ధిక్కారుల దాదములను పరిశీలించుము మార్క్సిస్టులు మతము జనులను జీవిత కఠోర సత్యములను గమనింపనియక జోగొట్టు మోత్తునుండుని నిరాకరింతురు. శాస్త్రజ్ఞులు మానవులను కావలెసిగవెట్ల శాస్త్రవిజ్ఞానము సాధించునయి అందువలన మతమనా వశ్యక మనియు వలెనుచును, సైకోఅనాలిస్టులు మత మనునది యూనివర్సల్ న్యూరోసిస్ అనియు చెల్డ్ ఫిక్సేషన్ అనియు త్రోసివేయుదురు. మరి కొందఱు ససత్యమైన మతము ప్రాథమిక దశ యందు మానవున కనవరమై యుండినను బుద్ధివికాసము నిరిసిపోవుచున్న ఈ కాలమున మత మెతమౌతమగు అవసరము లేదని యందును. ఇతను కొందఱు మత మనత్యమే యైనను మానవుని మానసికాలోగ్య లావకు అది అవసరమునుకల మతము ఎప్పుటికిని అవశ్యకమే యని నమ్మబలుకుదును.

పరిశీలించుచో ఇట్టి వాదము లన్నియు పాక్షికములే యని తేలును. మార్క్సిస్టులు కారీర కామసర్వములను యనసులో నుంచుకొని మతమను తిండ్లరించుచున్నారు. శాస్త్రజ్ఞులు శాంతియైన భూలోకస్వర్గమును శాస్త్రవిజ్ఞానము సాధింపగలదను సమ్మతముతో పలుకుచున్నారు. సైకోఅనాలిస్టులు మానసికవ్యాధుల దృష్ట్యా మతమను వివరింప ప్రయత్నించు

చున్నాడు, అసత్యమైన మతము ఒకప్పుడవ సరమైన దనుట ఇష్టము. అవసరము కాదనుట సంగతవిషయము కాదు, అప్పుడే ఆవశ్యకత 'దేవుని' ప్రార్థింప ప్రేరేపించినదో అదే ఆవశ్యకత నేడును కలదు. ఇక మిథ్యయైన మతము మానసికారోగ్యమున కవసర మనుట స్పష్టము గనే విరుద్ధ వచనము.

కనుక మతము సత్యమా అసత్యమా అని నిర్ణయించుటకు చరిత్ర పైననే ఆధారపడవలెను. కాని అందును చారిత్రకులు 'శాస్త్రీయ' దృక్పథముతో పాక్షిక సత్యమునే ప్రదర్శించిరి.

ప్రస్తుతము శాస్త్రవేత్తలకు పరిణామ వాదమే వేదము. ప్రథమమున జీవశాస్త్రమున బుట్టిన పరిణామవాదము క్రమముగా అన్ని శాఖలకును వ్యాపించుటచేత ఏ సిద్ధాంతమున కైనను పురాతన కాలములోని మూఢనమ్మకములకు జాడలు తీసినగాని వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడినది. అందువలన మత సిద్ధాంతములను కూడ ప్రప్రథమమున చెట్లను పుట్టలను సూర్యుని మెరుపును మేఘములను ఆరాధించు అజ్ఞాన మనియు, భూత ప్రేతములను పూజించు భయసంజనిత మనియు వివరించి కొందఱు శాస్త్రజ్ఞులు మతమును కొట్టివేయుదురు.

అయినను 'అనాగరిక' మానవులు ప్రప్రథమమున పూజించినది సర్వస్వప్రకృత సనియు, అతడు ఋజువ ర్తనడనియు, అతని పూజావిధానము బలులు మొదలగు లంచములు గాక నైతిక జీవనము ప్రార్థన యనియు, ఇతర శాస్త్రజ్ఞులు ఇట్టి ఋజువులను బుద్ధిపూర్వకముగ నణచివేసి రనియు ప్రకటించు శాస్త్రజ్ఞుడు ఒక్కడైనను గలడు. అట్టి దేవున కుదాహరణముగ ఆప్టేలియనుల 'దారుములున్'

(Darumulu) అందమానుల 'పులుగ' (Puluga) యను 'న్దంగి' (Ndengi) అను ఫిజియనుల దేవుడును 'ఉంకు లెంకులు' అను జులు దైవమును ఓకెయిన్ (Okeni) టిరావా (Ti-Rawva) నాపి (Na-Pi) అను ఎర్ర యిండియను దైవములను అతడు పేర్కొనును.

కనుక శాస్త్రవేత్తలు చెప్పనట్లు మొదట ప్రేతములు ఆరాధింపబడుచు క్రమముగా అవియే జాతీయదైవములైన వను వాదము పక్షపాతిముతో చెప్పబడినదనితోచును. ఎట్లైనను అట్టి శాస్త్రవేత్తలయందే ద్వంద్వాభిప్రాయములుండుటవలన వారి వచనములు వేదములవలె స్వీకరింప నక్కరలేదు. అదియునుగాక ఇప్పటి రసాయన శాస్త్రము (Chemistry) ఖగోళ శాస్త్రము (Astronomy) మొదలగునవి కూడ రసవిద్య (ఇనుమును బాగాదుగ చేయుట) జోస్యము మొదలగు మూఢనమ్మకముల నుండి పుట్టినవేకదా! ఆ కారణమున ఆయా శాస్త్రములు ఇప్పుడు తిరస్కరింపఁబడుచున్నవి. కావున, కనుక మతము ఒకవేళ మూఢనమ్మకముల నుండియే జనించినదని యొప్పుకొనినను ఇప్పుడు అది శాస్త్రీయము ప్రమాణ సిద్ధము కాకపోవలయు నను నియమము లేదు.

కాని మతము ఈ ప్రమాణ వచనములపై గాక ప్రత్యక్షానుభూతిపైనే తన యాధార్యమును నిరూపించుకొనుచున్నది. మతానుసారమైన జీవనము అనిర్వచనీయమైన ఆనందానుభూతిని జనింపజేయుచున్నది. వ్యక్తిగత జీవనము సంపూర్ణ మగుచున్నది. ఇట్టి ఆనందము పరిపూర్ణత మరియే ఇతర శాస్త్రవిధానముల నవలంబించినను సిద్ధింపదు. మత జీవనమున అత్యంతము మానసియైన హరి వచనముల ప్రకారము మతజీవనము తత్సంబంధమైన యనుభూతి దైవముయొక్క అస్తిత్వమునే శాశ్వత

శాస్త్రముల ప్రామాణ్యమునకు దీటుగు ప్రామాణ్యముతో ప్రదర్శించుచున్నవి. ఇట్టి యనుభూతియు తుణికమాత్రము కాదు, దైవానుభూతి పొందిన మానవుని వ్యక్తిత్వము సంపూర్ణముగ మారిపోయి, అతని జీవన మనుక్షణమును విశ్వ ప్రేమరంజితమై యలరారును. ప్రతిదిన సందర్భమునను అతని జీవనము శీలసంపదను స్వచ్ఛ హృదయమును నిర్భయమును ప్రేమను మరి ఇతర సద్గుణ సంపదలను ఇతర మానవులలో నెన్నడు కానరాని యంతగ విరజిమ్ముచునే యుండును. మతజీవన మొక్కటియే అత్యంతము ఆదరణీయమని వివిధమతప్రపక్షల ఏకైక వచనము.

అటువంటి వ్యక్తులు చరిత్రయందు పదేపదే కనిపితురు. బుద్ధుడో శంకరాచార్యుడో శ్రీరామకృష్ణుడో వివేకానందుడో పాశ్చాత్యుల క్రీస్తు భగవానుడో ఎల్లరును అట్టి దైవానుభూతిని మతజీవనమునకు గమ్యమగునట్టి దానిని అనుభవించినవారే! ఎల్లరును తాము కోరిన దే దైనను సాధింపగల సమర్థులే. ఆయ్యానువారు అన్నింటిని తృప్తిప్రాయముగ తిరస్కరించి “దివ్యజీవనమే జీవనము. సోదరులారా! మేల్కొనుడు” అనియే ప్రబోధించిరి.

వారెల్లరు మతిలేనివారు దుర్బలురు ఇంకేదో వ్యాధిగ్రస్తులు అనుటకు ఆసలే వీలులేదు. మత జీవనమున సమున్నతిని సాధింపగలిగిన వారందఱును భౌతిక మానసిక రంగములం దెవ్వరికిని తీసిపోని ప్రజ్ఞగలవారు. రబ్బీల వాదములను క్రీస్తు సులభముగా పట్టకథలతో తెలియజెప్పగలిగెను. శ్రీ శంకరాచార్యుల ప్రజ్ఞ దేశమందెల్లెడలను ప్రసిద్ధమే. ఈ కాలమున విదేశములందు సైతము శ్రీ శంకరాచార్యులు గౌరవింపబడుచున్నారు. అత్యంతము ఆధునికుడైన శ్రీ

వివేకానందస్వామి పాశ్చాత్య సంఘమునందలి అత్యంత మేధావంతులను సైతము విభ్రాంతులను జేయగలిగిన ప్రజ్ఞాశాలి. ఇట్లు మానవజాతికే తలమానికము లనదగు పురుషపుంగవులు మత యాధార్థ్యమును ఆవశ్యకతను ఉద్ఘాటించుచుండ అనుమానమునకు కారణమేమి?

అట్టివారు అవతార పురుషులు. వారితో మాకేమి పోలిక యనవచ్చును, కాని వారును మానవులుగనే పుట్టిరి. మానవులుగనే పెరిగిరి. మానవులవలెనే శరీరములను వదలిరి. కనుక మానవుల కుండదగిన ఉండవలసిన లక్ష్యములే వారికి ఉండిన వని చెప్పక తప్పదు కదా! అట్లు మతానుభూతిని అనుభవించుటకు వారికి బాల్యమునుండి గల ఆకాంక్షకు వస్తువు మాత్రము లేకుండునా? ఆకలివేసిన తినటకు తిండి చూచుటకు వస్తువులు బుద్ధియున్నందులకు చదువు కలుగుచునే యున్నవి గదా! కనుక ఈ ప్రపంచము నాడించు శక్తి ఎవరను ఆరాటము కలిగియు అట్టి శక్తిమాత్రము మిథ్య యగుట సంబద్ధ మగు విషయమా?

మా కెవ్వరకును అట్టి ఆరాటము కలుగుట లేదే అనినచో అది మన లోపమే, అపరిపక్వతయే. ఏదేండ్ల బాలునకు దాంపత్య వాంఛ కలుగునా? అందుచేత ఆ బాలునకు ఇరువదేండ్ల పిదప గృహస్థజీవనము మిథ్య యగునా? అట్లే దైవమునకై కలుగు ఆరాటమును మనస్సు బుద్ధి పరిపక్వమైన పిదప గలుగును. అది కలుగునంతవరకు మన కెంత బుజ్జుమీసములు పెరిగినను మనము బాలురమే.

అదియునుగాక అట్టి మహనీయ పరిణామము వలన మానవుడు తరతరముల మానవులను ప్రభావితులను చేయగలుగుచున్నాడు. వారి

జీవితములను క్షణములలో త్రిప్పివేయగలుగు చున్నాడు, బుద్ధుడు గతించి రెండున్నర శేల సంవత్సరములైనను ఇంకను బుద్ధునిపేరు తలచిననే ఒడలు పులకరించును, కనుక మతజీవన ఫలితము లిట్లు మినుమిట్లు గొలుపుచు వెలుగుచుండ మతముమాత్రము అసత్యము మిథ్య అనుట ఎంతటి మూఢవిశ్వాసము !

కనుక అన్ని విధములుగనూ మానవుని సంపూర్ణమానవునిగ జీవింపజేయుమతజీవనము ఎల్లరికును అనుసరణీయము, ధనము కీర్తి అధికారము సంతానము మొదలగు జీవితపు విలువ లెన్నియున్నను అన్నింటిని సాధించినను అవి అన్నియు కలిసినను ఆధ్యాత్మిక విలువను సాధించుటకు దీటు కావు, మతజీవన మొక్కటియే మానవజీవితమున నేతైక విలువ.

దానము హరిహరదాసు

దానమన నేమి? పరస్పర సహకారమే దానము. ఈ సహకారము ముఖ్యముగ మూడువిధములుగ నెన్నబడినది. అన్నదానము విద్యాదానము జ్ఞానదానము. అన్నదానము కేవలము భోజనమును మాత్రమేగాక శారీర కావసరముల నన్నింటిని అంతర్ధర్మితము చేసి కొనును, కడుపునకు తిండి ఒంటికిబట్ట ఉండుటకు గూడు రోగమునకు మందు మొదలగున వన్నియు శారీరకావసరములను తీర్చుటచేత అన్నదానమని సూక్ష్మముగా వ్యవహరింపబడుచున్నది. విద్యాదానము మానసికావసరములను తీర్చును. జీవనాధారమగు సాంప్రదానిక కళలును వ్యవసాయకళలును ఇతర విధములగు జీవనోపాధులయందలి నైపుణ్యము, సంగీతము సాహిత్యము మొదలగు మానసిక వికాస కరములగు కళలును విద్యాదానముగ పరిగణింపబడుచున్నవి. జ్ఞానదానము ఆధ్యాత్మిక వికాసము నొనగూర్చి మానవుని దివ్యునిగా చేయును. అధ్యాత్మవిద్య యొక్కటియే జ్ఞానదానమగుచున్నది.

ఈవిధముగ విభజింపబడిన దానము పరస్పర సహకారమగుట యెట్లు? ఇచ్చుకోలు-పుచ్చుకోలుగ నేకదా వ్యవహారము! జీతములు కట్టినచో కాలేజి చదువు చదువవచ్చును. వేతనము లిచ్చినచో పొలమునందుగాని పరిశ్రమలయందుగాని పనులు జరుగును. డాక్టరునకు వైకము కట్టినచో రోగమునకు మందు లభించును. ఇంటియేకదా అనవచ్చును, ఇట్టి దృక్పథముయొక్క ఫలితమును ప్రత్యక్షముగ చూచుచునే యున్నాము. ఇరువైపులవారును సాధ్యమైనంత తక్కువ ఇచ్చి సాధ్యమైనంత ఎక్కువ రాబట్టుకొను ప్రయత్నము శాయశక్తులచేసి చివరకు ఇరువురును నష్టపోవుచుండురు. వేతనములకొరకు స్త్రైకు, చదువకుండుటకు స్త్రైకు మందులిచ్చుటకు స్త్రైకు ఇట్లు అన్నిరంగములయందును స్పర్థలు వైషమ్యములు పెరుగుటవలన నష్టముగాక ఏమాత్రమైనను లాభము గలదా?

ఆట్లుగాక సమాజమునందు ప్రతియొక్కరును తమ శక్తికొలది ఇవ్వగలిగినచో ఎల్లర

కును అన్నియు సాధ్యమైనంత ఎక్కువగనే లభించి సమాజము సుఖము కాగలుగుచున్నది. ఈ దృష్టిచేతనే దానము పరస్పర సహకారముగ గుర్తించి అనుష్ఠింపవలెను.

దానము ఇట్లు వ్యక్తిగతముగ ఇష్టాయిత్యములపై నాధారపడినచో నెందఱు బాగుపడుదురు? కనుక వ్యవస్థయే దానమున నిర్వహింపవలెననిచో వ్యవస్థతో మాకేమియు వైరములేదు. కాగా వ్యవస్థయందును వ్యక్తులే కదా చివరకు కార్యకర్తలు? కనుక దానము వ్యక్తిధర్మముగా నెలకొనిననేగాని వ్యవస్థధర్మముగా రాణింపదు. దానమే అననేల ఏ కార్యమును రాణింపదు. గడ్డిపోచ పనికి మాలినదే అయ్యును వెంటిగా నేర్పడి ఏనుగు నైనను బంధింపజాలుచున్నది. అట్లే ఎవరికి వారే చేయుదానము పరిమాణాత్మకముగా గణనీయము కాకున్నను శీలనిర్మాణకముగా మహాపకారి యగుచున్నది. అందువలననే అందఱును కలిసి వ్యవస్థద్వారా చేయగలుగు దానము మిక్కిలి ప్రయోజనకారి యగుచున్నది. పరదబాధితుల సహకారసంస్థలు కరవు నివారణ సంస్థలు మొదలగునవి ఒక్కొక్కరుగా చేయలేని దానమును సమర్థతతో నిర్వహించును కదా! కాని ఇందు వ్యవహారలకు వ్యక్తిగతముగ దానబుద్ధి కొరవడిననే 'చిని వేయుటలు' 'దుర్బివియోగములు' పెల్లురేగును. కనుకనే దానము ప్రధానముగ వ్యక్తిధర్మము. ఆనువంగికముగ మాత్రమే ఎట్టి వ్యవస్థయైనను ఉపయోగకరమగును.

కనుక దానము అన్నదానము విద్యాదానము జ్ఞానదానము అని మూడు విధములనియు అది క్రమముగా శారీరక మానసిక ఆధ్యాత్మిక అవసరములను తీర్చుననియు వర్ణనది. ఏ రకమైన దానమైనను ప్రధానముగా

వ్యక్తిగతమైన ధర్మమనియు తేలికది. ఇక దానము చేయదగు పరిస్థితులేవి?

దానమునకు దేశకాలపాత్రములు మూడు ముఖ్యమవసరములు. సరియగు స్థలమునందు అనువగు కాలమున అర్హత గలిగిన వానికి దానము చేయవలెను. కఱవు దేశమున అంబలి పోసినను అది కృతజ్ఞతతో స్వీకరింపబడును. అది దానమనిపించుకొనును. ఇంటికి భిక్షుడు వచ్చి యాచించినపుడు కలిగిన కమికెడన్నమునే శ్రద్ధతో దానముచేసినచో అతడెంతో తృప్తిపడును. అంతియేగాని ఎండలు మండి పోవు దేశమున ఉన్నికంబట్లు దానముచేయుట పంటకాలువలు మెండుగానున్న దేశమున బావులు త్రవ్వుట ఇట్టి దానములు నిరర్థకములు. ఇట్లే విద్యాదానముగాని జ్ఞానదానము కాని తగిన స్థలమందే చేయవలయును.

కాలమనగా అవసర మేర్పడిన కాలము. ఏ సహకారమైనను కాలానుగుణముగ చేయవలెను. ఆకలిగొన్నపుడు అన్నదానము చదువగలిగినపుడు విద్యాదానము వ్యాధిగలిగినపుడు ఔషధదానము ఇట్లు. కాలాతీతమైన పిమ్మట చేయుదానము నిరర్థకము. రోగిస్థితి చేయిదాటిన పిదప ఎంత 'వైద్య సహాయము' చేసిమాత్రము ఏమి యుపయోగము?

పాత్రమనగా అర్హత కలిగియుండుట. ఆకలిగొన్నవాడు అన్నదానమున కర్హుడు. విద్య నేర్వగోరువాడు విద్యాదానమున కర్హుడు. సుదృఢగా భుజించిన మానవుడు అన్నదానమునకు పాత్రుడుకాదు. చదువునందు శ్రద్ధలేని వాడు విద్యాదానమున కర్హుడు కాదు.

ఇట్లు వ్యక్తిగతముగ దానమునకు దేశకాల పాత్రములను విధించుట యేలనన

దానము స్వభావగత మగుటకొరకే, దానము ఒక దృక్పథముగ పెంపొందుటకొరకే, ఇట్లు వ్యక్తియందు దానబుద్ధి ఏర్పడినచో వ్యవస్థల యందును అదే దానబుద్ధి సక్రమముగా పని చేయుచుండును. వ్యక్తిగతముగ దానము చేయలేని వ్యక్తి వ్యవస్థయందును సక్రమమగు దానము చేయజాలడు.

వ్యవస్థలకును దేశకాల పాత్రములు వర్తించును. ఉన్నత విద్యావకాశములు లేని యూర్లెన్నియో ఉండగా ఉన్నయూరనే మరియొక విద్యాలయమును కళాశాలను ప్రారంభించుట ఆసుపత్రులే లేని స్థలములెన్నియో గలుగ కావలసినన్ని యాసుపత్రులుగల పట్టణముననే మరిరెండు ఆసుపత్రులు కట్టుట పరిశ్రమలు చాలినన్ని గలుగు దేశమున మరి కొన్ని పారిశ్రామిక సంస్థలను నెలకొల్పుట మొదలైనవి వ్యవస్థలకు కలుగు అదేశములు.

అట్లే అక్కఱలేని పిదప 'లోను' మంజూరు చేయుట సరకు ముక్తిపోయిన పిదప రవాణా సౌకర్యము లేర్పరచుట కాటకమున సగము జనులు చచ్చినపిదప ఆహారపదార్థములు రవాణాచేయుట పారిశ్రామిక కార్యక్రమములు సగము నిలచిన పిదప ముడిసరకులను వదలుట మొదలగునవి అకాలదానములు.

ధనికున కినుమిక్కిలిగా స్వల్పవడ్డీలతో ఋణముల నిచ్చుట పారిశ్రామిక సామర్థ్యము లేనివానికి పరిశ్రమను స్థాపించుటకై ధన సహాయముచేయుట చదువురానివానిని ఉపాధ్యాయునిగ చేయుట మొదలైనవి వ్యవస్థీకృతమైన అపాత్రదానములు.

ఈవిధముగ స్థలమును సమయమును అర్హతను తెలిసిచేసిన దానమే, సహకారమే, ఫల

వంతమై వ్యక్తికిని సమాజమునకును ఉపయోగకరమగును. అదేశమునందు అకాలమున అపాత్రునకు చేసిన దానము వ్యక్తిగతముగ గాని సామాజికముగగాని బూడిదలోపోసిన పన్నీరే యగును.

తరువాతి ప్రశ్న ఈ దానము నేదృష్టితో చేయుట యని. భగవద్గీతయందు దేశకాల పాత్రముల ననుసరించి ప్రతిఫలము కోరక ఇచ్చు దానము సాత్వికదాన మనబడినది. ప్రత్యుపకారము నాశించుచు చేయు దానము రాజస మనబడినది. అదేశమున అకాలమున అపాత్రునకు తిరస్కారపూర్వకముగ నిచ్చు దానము తామస మనబడినది. (17-20-22) సత్త్వగుణము జ్ఞానమును సుఖమును కలిగించును, రజోగుణము ఆశను కార్యపరంపరను వృద్ధిచేయును, తమోగుణము అజ్ఞానమును పొరపాటులను పెంచును. (14-6-9) దీనిని బట్టి, శ్రేష్ఠమగు దానము చేయదగినది కనుక చేయవలయునను దృష్టితో చేయుటయే. ఇందువలన దాతకు అధిక్తి ఇరువురకును తృప్తియు సంతోషమును కలుగును. ఈ దానమువలన నాకేమి లాభించు నని యాలోచించిచేయు దానమువలన, లాభింపనిచో దుఃఖమును లాభించినచో ఇంకను లాభింపవలయునని ఆశయు మరికొంత దానము చేసినచో ఇంకను లాభించునని దానకర్మల యందు అభినివేశమును కలుగును. ఇవ్వవలసి వచ్చినదే యని తిట్టుకొనుచు ఇచ్చుదానము దొంగల వంచకులపాలును అధికారుల పాలు నునై దాతకు మాధ్యమును పెంపొందజేయును.

కనుక ఏదానమైనను దానివలన ఇతరులకు కలుగు ఉపయోగమునే తలచి చేయవలయును

గాని ఇతరములగు ఆలోచనలను రాసీయ రాదు. అప్పుడే అది సఫలమగును. ఇందుకు దృష్టాంతముగ జానపదమగు నొక చిన్న కథ గలదు. వీరసేనమహారాజు ఎంతయో ధనమును వెచ్చించి అవంతీపురమున గొప్ప శివాలయమును కట్టించుచుండెను. ఆలయ నిర్మాణము పరిసమాప్తమగు దినము దగ్గరపడు కొలది రాజు తానెంత ఘన కార్యముచేసినది దానివలన తనపేరు ప్రఖ్యాతులెంత పెరుగునది తలచి తలచి ముదము నందసాగెను. ఇట్లుండ ఆనాటిరేయి రాజునకు కలలో దేవాలయపు కైంకర్య శిలపై తన పేరుగాక మరియొక పేరుండుట కనవచ్చెను. వరుసగా ప్రతి రాత్రియు నిట్టికలయే రాగా రాజుగారు ఆగ్రహముతో ఆ పేరుగల వ్యక్తిని వెదకించెను. చూడగా అదియొక వృద్ధురాలు. నేనాలయమును కట్టించుచుండ నీవేమి చేయుచున్నావని రాజు గద్దించగా ఆమె వణకుచు మహారాజా తామీ పుణ్యకార్యమును నెరవేర్చుటనుజూచి ఉడుతాభక్తిగ దాహముగొన్న పనివాండ్రకు నీరందించుచుంటినని బదులు చెప్పెను. వీరసేన మహారాజున కప్పుడు కనువిప్పు కలిగెను. తాను పేరు ప్రఖ్యాతులుకోరి యపార ధనమును వెచ్చింపగా శివుడు ప్రీతుడు కాలేదు. కాని ఒకతాయి కదల్చకపోయినను ఒకపైన వ్యయముచేయకపోయినను శివ కార్యమని యెంచి శివకార్య నిర్వాహకులకుచేసిన యపకారమే శివునకు ప్రీతి కలిగించెను.

మాకేలేదు ఇంకొకరికిచ్చుట యెట్లని మరియొక దీనాలాపము వినబడును. ఈయవలయునను బుద్ధియుండవలయుననేగాని ఇచ్చుమూర్ఖము అదియే కన్పించును. కర్ణుడు దానకర్ణుడని పేరొందుటనుచూచి దుర్యోధన మహారాజు ఈసునొంది తానును దానదుర్యోధను

డని “బోర్డు” వేసికొని దానము లీయసాగెను. ఎఱ్ఱనను రారాజు కదా, దానము లవిరామముగా సాగిపోవుచుండెను. ఒకనాడు ఒక బ్రాహ్మణుడు వచ్చెను. రాజా, యజ్ఞము తలపెట్టియున్నాను. నాలుగుబండ్ల ఎండుకట్ట కావలయునని యాదించెను. అప్పటి కేడు దినములనుండి కుండపోతగా వర్షము, ఎక్కడను ఎండుకట్ట యను మాటయే లేదు. దానదుర్యోధను డిట్లనెను. “ఎండుకట్టయేకదా, వానల నాగనిమ్ము నలువదిబండ్లకట్ట నిచ్చుద” ననెను. బ్రాహ్మణుడు వినక “దానదుర్యోధనుడని పట్టము తగిలించితివే. అక్క-ఆపడినప్పుడు ఈయలేని దాతపు నీవొక దాతవా! ముందా పట్టము బీకివేయు”మని రోషముతోబలికి దానిని బీకివేయించి కర్ణునొద్దకు బోయెను. ఆ మహానుభావుడు ఇతడడిగినదే యాలస్యముగా తన భవనములోని కలపనంతయు బీకించి బండ్లకెత్తించి బ్రాహ్మణునివెంట బంపెను. అతడును మహానందముతో దుర్యోధన మహారాజు ప్రాసాదము ముందుండిపోవుచు “ఓహో దుర్యోధనమహారాజా చూడుము చూడుము దానకర్ణుని దాతృత్వము” అని యుగ్గడించెను. అప్పటినుండియు దుర్యోధనుడు తన యంతరము తెలిసికొని ప్రవర్తించెను. ఈకాలమున అట్టి దాతలును లేరు అట్టి పరీక్షలును జరుగవు. కావలసినదెల్ల మానవులయందు సాటి మానవులయెడ హృదయమునందు ఆర్ద్రతమాత్రమే.

శ్రీరామకృష్ణపరమహంసలును ఈ విషయమునే చెప్పిరి. పాశ్చాత్యదానరూపమగు ఫిలాన్త్రోపీ (Philanthropy) అనిన వారికి పరిహాసము. ఏమేమియో చేసి ఎవరెవరినో ఉద్ధరించుట యేమి! వినయముతో దీనులయందలి దైవమును పూజించు దృష్టితోచేసిన దానమే దానమని వారి యభిప్రాయము.

అట్టిది భారీయెత్తున చేసినచో మరియు మంచిదే. ఇట్లు సమాజమున వ్యక్తిగతముగను కాని పేరు ప్రతిష్ఠల యుద్దేశముతో చేయబడు వ్యవస్థయందును స్థిరముగ నెలకొనిన దానమే అట్టి కార్యములు దానము కావాలవు. దాన వ్యక్తికిని సమాజమునకును అభ్యుదయ కారణ ఫలము నీయవాలవు. మగుచున్నది.

ఆస్తికుడంటే ఎవరు?

చివుకుల కృష్ణమూర్తి

ఆస్తికుడంటే దేవుడున్నాడని నమ్మేవాడని సులభంగ నిర్వచించేవారు చాలమంది. కాని దేవుడంటే ఏమిటి, నమ్మకం అంటే ఏమిటి అని తేలికగ తేల్చేవారు అరుదు. సృష్టికంతా ఒక కర్త ఉన్నాడనే విశ్వాసంచేతనే ఆస్తికత అమరదు. సాంతసృష్టికి మాలికంగ ఒకే సూత్రం - ప్రయోజనం - సుమార్థం ఉందనీ, అది అనుభవైక యోగ్యమనీ వైదికంగ నేర్చి, ఏతత్ పరమసత్వాన్వేషణకై నిరవధికంగా కృషిచేసేవాడు - ఆస్తికుడు. పంచభూతాత్మికమైన జగత్తులో, సృష్టికర్త అంశమూ ప్రతి అణువునా ఉన్నదన్న శాస్త్రప్రమాణం ఆస్తికుని ధైర్యానికి తార్కాణం. బిడుదుడుకులకు, కష్టవిఘ్నాలకు, పరీతానిరీక్షలకు నిరసించని అతని కృషి - దీక్ష. సత్వాన్వేషణాధీరునికి, సర్వేశ్వరుని కారుణ్యం తప్పదనే పౌరాణిక సాక్ష్యాలు ఆస్తికుని ధైర్యానికి ఆధారాలు. ఎన్ని జన్మలకైనా అతని సాధన ఫలించక తప్పదని ప్రోత్సహిస్తూ - ఎంతో మహానుభావులు, మహాత్ములు, అవతార పరీక్షలు అతని జీవితనాకకు చుక్కానులుగ ఆయా కాలానికి తగినట్లు, వారి దివ్యప్రభావీచికలను ప్రసరిస్తారు.

‘ఎందుకో పుట్టాం; ఏవాడో ఒకనాడు పోతాం. ఈ మధ్య బ్రతికినంతకాలం సాధ్యమైనంత సుఖంగ జీవితం సాగడమే మాధ్యేయం. జననమరణాలకు మించిన అతీతకర్త వదైనా ఉండేమోనని తెలుసుకోవడం మాకు అనవసరం. ఇంద్రియప్రజ్వలకు అందని తత్వాన్ని గూర్చి అలమటించడం అవివేకం - వ్యర్థం. అనేవారిని, లేదా లోకాయాతవాదమునే పెను గాలికి గడ్డిపోచలవలె కొట్టుకుపోతూ - ఆ కొట్టుకపోవడమే సుఖంగ తేలికమని ప్రతిపాదించేవారిని, నాస్తికులనవచ్చును.

ఇటు ఆస్తికులూ, అటు నాస్తికులూ కాక ఆయోచయమైన ఆంతర్యంగో అచక్షణవకల బడేవారు, చాలర కాలవారు ఉన్నారు. ఏళ్లకు స్వార్థవిన్నంతగ ఆత్మవిశ్వాసం ఉండదు; ఆత్మమున్నంతగ అనువైసత్కర్మ ఉండదు. స్వప్రయోజనాలకు తోటివారి బలహీనతలను బలిచేసి, బలిసి - జరిగినంతకాలం, ‘దేవుని దయవల్ల చల్లగ ఉన్నా’మంటారు కొంతమంది. కొట్లో కొబ్బరికాయను దగ్గచేసి దోచివారిలో విఘ్నేశ్వరునికి, నలుగురిమధ్య కొట్టి భక్తులై వెలసి - ఆ పరపతితో స్వంత లాభానికి ప్రాతిపదిక వేసేవారు మరికొందఱు.

ప్రభుత్వానికి తమ ప్రలోభపు అంతుచిక్కకుండ కాపాడింది ఆ ఏడుకొండలవానికి తాము మొక్కుకున్న మొక్కుబడేనని నమ్మి, తమ దొంగసామ్యులో కొంత, కమిషన్ క్రింద శ్రీవారి హుండీలో చాటుక దిగివడిచేవారు మరొక తరగతి. ఒక్క రూపాయిలో లాటరీ టికెట్టు కొని అమాంతంగా అక్షాధికారి కావడానికి ఊర్లోని గుళ్లంతా ప్రదక్షిణం చేసే వాళ్లలో బాటు, పరిక్షాముందు, సినిమా(ఆ)ల యాలకు బదులు చేపాలయ ప్రాంగణాల్లో తారసిల్లే విద్యార్థులు - ఇలాంటి తరుణముముటుపులు, ఉత్తీర్ణలనందనము, తమ ఆస్తికతా ప్రయోజనానికి తామే మురిసిపోతారు. ఐతే, ఘనాదిలేని కట్టడం ఉపైవ వచ్చినప్పుడు ఊడ్చుకని పోయినట్లు, పీల్ల 'ఆస్తికత' నమసిపోతుంది - కాలం ఎదురుతిరిగి, పాపం పండినరోజు, పీల్ల దైవనమ్మకం నాస్తికుల అపనమ్మకంకన్నా నికృష్టం. సందేహాలకు తావివ్వని నమ్మకం - శాస్త్రప్రమాణాలపట్ల అకుంతితమైన విశ్వాసం - సాధనలోని లోప దోషాలను తీర్చికొనే గురువు సాన్నిధ్యం - నిరంతర దీక్ష, అనిర్విణ్ణత ఆస్తికని లక్షణాలు, అడుగడుగునా కలిగే అనుమానాపరోధాలు, నివాసికి ఆస్తికని దీక్షను పరీక్షచేసి, అతని ప్రగతికి గీటుబాల్లుగ వర్పడి, అతని సాధన రాటుదేరుతుంది. సాశీల్యవతి సీతకేగడా సుదీర్ఘ నిరీక్ష - స్వాహాధవ పరీక్ష!

కలియుగకాలమైన నడు మానవసమాజంలో ఆస్తికతా? లేక నాస్తికతా ఎక్కువగ ప్రబలియుండేదన్న ప్రశ్నకు సమాధానం: జిజ్ఞాస, సనాతనధర్మశాస్త్ర ప్రమాణికంగా జరుగుతోందా; లేదు ఆధునిక సామాన్య శాస్త్రోత్పత్తి సాగుతోందా - అనే దాన్నిబట్టి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. కలిప్రభావమంతా నవీన

విజ్ఞానసమాజనిర్మాణ మనే మునుసభలోనే ఉంది. అస్తవ్యస్తపు విలువలు, డాంబిక యోజనలు, తారుమారు చేస్తున్నాయి మానవ యత్నాలును. మానవుడు అంతరిక్షయానం చేస్తున్నాడు, అందాల జాబిల్లిమీస తప్పటడుగులు వేశాడు. శల్లితండుల అవరంలేకుండ పరిక్షానాళికలో పాపాయిని తయారు చేసేటట్లున్నాడు. పరమాణువుని ఛేదించి మారణాయుధాలను విచ్ఛలీకరిగ నడలిపెట్టాడు, అక్కడక్కడ తన నిర్మాణకాకలంతో ఎడార్లను నందనవనాలుగ మార్చగల్గుతున్నాడు. ప్రకృతికన్న తాత్కాలికోభ్యుత్పన్న శక్తి యంత్రులచేత రోగాలను అదుపులో పెట్టున్నాడు. మానవజీవితకాలపరిధిని పెంచగల్గుతున్నాడు; పిల్లా జల్లా బాదరబండిలేని కామకాండకు దోహదమైనాడు, సంకరజాతుల సృష్టించి సస్యాలవృద్ధి, పశురాలసనీ, పెంపొందింట్ - తక్కువమంది పుట్టి ఎక్కువ తిండి మెక్కి, భోగలాలనతవృద్ధికి మరింత సాయం చేస్తున్నాడు ఇదంతా మాస్త్రాంటే మానవుడు దివిని భువికి దింపేటట్లున్నాడనిపిస్తుంది - సామాన్యదీక్ష.

ఆధ్యాత్మికతత్వాన్ని సాంఘికంగా, రాజకీయంగా దాదాపు విస్మరించిన మన భారతదేశం కూడ అగ్రరాజ్యాలలోబాటు, నవీన విజ్ఞాన మార్గంలో ముందడుగువేస్తూ అణుశక్తినికూడ సాధించింది. అడవుల్లో బలమే శాసనమైనట్లు - కలిగినవాడితోడి కాపురమే మేలన్నట్లు - నేటి మేటిదేశాలకు సామాన్య విజ్ఞానశాస్త్రంలో, సాంకేతిక నైపుణ్యంలో, సాటిగ మన్నన పొందిన మనదేశం - ఎక్కడో ఆంతర్యంలో నిక్షిప్తమైవున్న పురాతన సంప్రదాయాన్ని శాంతికాముకతరూపాన ఋజువుచేస్తూ, అణుశక్తిని దారిద్ర్యతరణానికే వినియోగించ

సంకల్పించింది. అంతువరకు బాగానేవుంది; కానీ, ఇంత తిండి తీర్థం - అణుశక్తి వెలుగు, నవ్యత జలుగు పులుముకుంటే చాలా! అగ్ర రాజ్యాలు ఇదంతా సాధించి మించి, మితిమీరిన భోగలాలనతో అలసి ఇప్పటికీ, చెప్పలేని కొంతలతో, మానసికవృథలతో, హృద్రోగాలతో అలసుటిస్తున్నాయే! జీవితావసరాల సమృద్ధితో బాటు, ఊణికానందాలవలన నిర్విర్యత, నిస్పృహ, సరికొత్త సమస్యలూ ప్రారంభమై సతమతమవుతున్న వీరి పరిస్థితి మనకొక హెచ్చరిక కాదా! లోకాయాతంలో మునిగి తేలిపోయి, వేసారి, విసిగిన పాశ్చాత్య మేధా సంపన్నులు కొందరు మనదేశానికి, ఏనాడు లేకంత ఎక్కువగ, భావదాస్యంచేస్తూ వలస వచ్చి యజ్ఞయాగాది క్రతువుల్లో పాల్గొంటుంటే - ఇక్కడి మిడిమిడిళ్ళాదులు ఈసడించుకుంటున్నారు - ఇహ పర సాధనమైన మన తాత్వికదృష్టిని! అంతేకాదు - ఎవరో భయస్థులు, భయంకర వ్యాధిగ్రస్తులు, చాదస్తులు, మూఢులు మాత్రమే మానవాతీతమైన జీవుని కూర్చి కలలు కంటారనే అపవాదం ప్రబలింది. నవీన యుగంలో ఏ అగ్రరాజ్యాలను లాకిక భోగభామాలుగ సామాన్య శాస్త్ర విజ్ఞానం మార్చిందో, అదేధోరణి అక్కడి మానవజీవితాలను కోరికల కార్చిచ్చుగ కూర్చింది. సౌలభ్యాలను, సౌకర్యాలను క్రమమరించిన సాంకేతికవిద్య ప్రజల తీరికను పెంచి - తద్వారా మానసిక, దైహిక సారతంత్ర్యం కల్గింది, లేనిపోని బాధలు నించింది. వెలుగును నీడవలె, భౌతికమైన ఆదాయాన్ని భయంకరమైన వ్యయమొకటి వెన్నాడుతూనే ఉంటుంది. మహత్తరమైన అణుశక్తిచేత తక్కువవ్యవధిలో ఎక్కువఫలితం సాధించినా, ఇంధనానికి మిగిలిన వ్యష్టి (Nuclear waste)

అతి ప్రమాదకరమైనది, దాన్ని గుప్తంచేయడం ఒక సమస్య. అడ్డదారి ఏనాటికీ నిష్కంటకం కానట్లు - ప్రతిదెబ్బకూ తగుమైన ఎదురుదెబ్బ తప్పనిసరి ఐనట్లు - సామాన్యశాస్త్ర ప్రసాదాలన్నీ దుష్టాదుష్ట మిశ్రమబాధితాలే!

జీవునిమీద నమ్మకం చేతకానితనానికి భద్రకవచం అని దెప్పిపొడిచే నవీనులు - హేతువాదధురీణులు కొన్ని నిత్యసత్యాలను ఆతితేలికగ విస్మరిస్తారు. ప్రతివ్యక్తికి, పాలిచ్చి పెంచిన తల్లి మాతృత్వం ప్రత్యక్షానుభవమైతే, ఆ తల్లి వేలెత్తిచూపి పరిచయం చేసిన తండ్రి ఋజుత్వం, అనుభవమిదాకాని ఏర్పడదుకదా! ఏ బిడ్డ తల్లిని ప్రశ్నించగలదు, తన తండ్రి పితృత్వాన్ని కూర్చి! జీవితంలో అమాయకమైన నమ్మకం మొదట; ఆ తరువాత పెరుగుదలతో బాటు అన్ని సత్యాల ఎటుక. సృష్టికర్త రక్ష, తల్లిప్రేమవలె, మాటవలె, అందర్నీ ప్రభావితం చేస్తుంది. సృష్టికర్త అంతర్యం - చిన్నవానికి, తండ్రియని చూపబడిన పురుషుని ప్రత్యేకత అనుభవించిన మీదటగాని తెలియదు. ఇంతెందుకు? సామాన్యశాస్త్ర విజ్ఞాన పరిశోధకులు కూడ మొదట సిద్ధాంతమనే నమ్మకంతో ముండిగ ఒడంబడిక చేసుకుని, ఆ తరువాత ప్రయోగాల ద్వారా, ఆ నిశ్చితాభిప్రాయానికి ఋజువులు వెదుకుతారు. ఆ యా సిద్ధాంతాల, ప్రయోగాల ఉపయోగం నిస్సంశయమనే నమ్మకమే కదా వారి మొదటినైజు! పరిశోధనలకు ఎన్ని జీవాలనో, ఎంత కాలాన్నో కోట్లకొలది ధనాన్నో వెచ్చించి, చాలమార్లు నిష్ఫలమైన వీరే, యజ్ఞయాగాది క్రతువుల్లో పోషకపదార్థాలు బూడిద చేస్తారని సనాతనులను విమర్శిస్తారు. వారుచేసేవి ప్రయోగాలు; వారి కర్థం కాని బహుళార్థ సాధక ప్రయోజనాలు వారి

దృష్టిలో వ్యర్థాలు. వారి వ్యోమగామాలకైన ఖర్చు ఏమాత్రపు వాస్తవికతాయాన్ని, జిజ్ఞాసాత్మప్తిని వెలార్చింది, అందరికీ తెలుసు, సామాన్యశాస్త్ర ప్రయోగాలద్వారా ఎంత తక్కువ తెలుసుకుంటే అంతకన్నా ఎక్కువ తెలియజాలనిది స్ఫురించి వారిని దిగ్భ్రాతులను చేస్తోంది. అంతరిక్షాన్ని అంతో ఇంతో కొలిస్తేనే వీళ్ల వింత - విస్మయం నిబిడికృతమౌతుంది.

కంటికి కనబడినది నిజం - తదితరం నాస్తి అనుకునేవారికైనా, ప్రత్యక్షంగా జన్మదాతలున్నారకదా! శూన్యమునుంచి ఏమీ పుట్టుకుని రాలేనప్పుడు, ఈ జగానికంతా ఒక కర్త, ఆదిగ ఉండక తప్పదు. ఐతే విజ్ఞానులు కొందరు; 'విశ్వానికి మొదట ఉన్న శూన్యంలో అసంఖ్యాకమైన అణువులు తేలియాడుతూఉండి, ఆ తరువాత కొన్నికొన్ని అణువులు ఒక్కొక్క అణుసముదాయంగా ఏర్పడినాయి, ఈ ఒక్కొక్క అణుసముదాయము ఒక్కొక్క నస్తువో, ప్రాణో, పుట్టో, చెట్టో అయింతరుభూత క్రమంగా పరిణతిచెంది నేటిసృష్టి వెలసిందంటారు. కాని, శూన్యంలో లిచ్చల విడిగ తేలియాడున్న అణువుల మధ్య ఏక్షణంలో, ఎందుకని అణుసముదాయాలు తారసిల్లడం జరిగిందో వీరు చెప్పరు. సృష్టిరీతులన్నీ అనేకతకు, వైవిధ్యానికి తారాగ్రాలైనా, సాంతసృష్టిలో ఒక్కొక్క రీతికీ, ప్రతి జాతికీ - పివీరికాది బ్రహ్మపర్యంతం, ఏకంగా విశిష్టతగ, ఒక్క గానొక్క కోరికమాత్రం, క్రమబద్ధంగా ఉంది: అదే సుఖాన్ని పొందగోరి డం; దుఃఖాన్ని దూరం చేసుకోవడం సర్వ జీవరాసులకు ఒకటిగ ఉన్న ఈ విచారణ, విచక్షణ, మనోధర్మం ఎలా సాధ్యమైంది? అణువులు అసంఖ్యాకం; అణుసముదాయాలు వేరు వేరు;

ఐనా అన్ని అణుసముదాయాల విభిన్నతలో ఆశయ ఏకత ఎలా కుదిరింది? బుద్ధిమంతులందరికీ ఋణమేదో, ధనమేదో, చావేదో, బ్రతుకేదో, మంచినెడల ముక్తమ నెవమేదో, మిత్తి తరువాయి పొత్తు ఏదో, అనే విచారణ ఒక్కటై - సృష్టిలో ఒక సమైక్యతను సూచిస్తుంది. భిన్నభిన్నరీతుల సృష్టిసముదాయంలో సమగ్రమైన ఈ స్వభావం ఒకటిగ ఉన్నందువల్ల - ఈ సృష్టి ఒక్క సంగల్పు పరిణామమేగాని, విచ్ఛల విడియానాల తేలిప అణువులు ఉన్నట్టుండి ఉమ్మడి కంటుంబాలుగ వెలసినట్టి అసంభావ్యం కానేరదు. ఇటువంటి ఉత్కృష్టమయిన సృష్టికి ఎవరు కర్త? ఏమిటి పరిణామం? ఎందుకో సంగల్పం!

సృష్టి ఎలా కుదిరిందని తర్రసభర్తన చేయడంలోనే నిమగ్నలైన నవీన విజ్ఞాన వల్లభుల్లో కూడ ఈ మధ్య గడ్డనుండేవాలు, అసహాయతాలాపాలు, విస్మయమానాలు బయలుదేరాయి. సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చేస్తూ, తన్మూలంగా సృష్టి వితరణ అవగాహనై తృప్తికి ప్రయత్నిస్తారు వీరు. సృష్టికారణం వీళ్ళకు అనవసరం - లేదా సృష్టిరహస్యాలన్నీ భేదం?, బోధపరచుకంటే, సృష్టికారణం అవలంబమాతుందని వీరి నమ్మకం. దృగ్గోచరమైన సృష్టికే పరిమితమైన వీరి పరిశోధనలు, ఎంతగ లోపనోపభూయిష్టాలో సూక్ష్మబుద్ధికి సువిశేషం. ఉదాహరణానికి, నవీన విజ్ఞానశాస్త్ర పరిశోధనా ఫలితమైన ధాతు సంయోగకృత C వైటమిన్ (synthesized C Vitamin)ని తీసుకుందాం. అసలు, ప్రకృతిలో సహజంగా ఈ C Vitamin అనబడే ఒకానొక అహారపు విలువలేక తత్వం, నిమృతమంటే తాజా పండ్లు వగైరాలలో లభ్యమని కనుగొన్నారు. అస్కార్బిక్ ఆమ్లము (Ascorbic acid) అను పదార్థమే ఈ C వైటమిన్. దీని కణరూపాన్ని

ప్రయోగశాలలో కనిపెట్టి, ఆ తరువాత కృత్రిమంగా ఆయా కణధాతువుల సంయోగం ద్వారా అసాఫ్టిక్ ఆమ్లాన్ని తయారు చేశారు. ఈ కృత్రిమ సంయోగక్రియవల్ల, అమూల్యమైన ఈ C వైటమిన్ అతిచౌకగ, భారీఎత్తున తయారుచేయగలగడం, తద్వారా, ప్రకృతిలో దొరికే మూలవస్తువుల పంట - కూర్పు, వంట - వార్పు, సాధక బాధకాలు తొలగించడం వీరి అభినందనీయమైన కృషి ఫలితం. ఐతే కృత్రిమ సంయోగక్రియద్వారా సాధించిన ఈ C వైటమిన్ కణాకృతీ, రంగుల తీరూ, ప్రకృతిలో లభ్యమయ్యే C వైటమిన్ కణాకృతీ, రంగుల తీరునకు భిన్నంగా ఉందని **ఒక ప్రత్యేక రసాయనిక ప్రయోగం ద్వారా (chromotography) స్థిరపరచారు. అంటే - మానుమంతుని ముందు కుప్పిగంటు లన్నట్లు -

సృష్టికి ప్రతిసృష్టి వైజ్ఞానిక విప్లవం ద్వారా సంపూర్ణం కావడం అసంభవమే కాదు - తత్ఫలితం హాస్యాస్పదం కావచ్చునన్నమాట! రేపు వీరు సృజించే పరీక్షానాళికలోని శిశువు (test-tube baby) ప్రకృతినహజంగ కలిగేసంతా నానికి సాటికానోదని అర్థమౌతూనే వుంది. నక్కలు చాతపెట్టుకుంటే, పులులొత్తాయా? బిల్లు కాలి కొంచెం వాతం తగ్గవచ్చునేమో గాని, మన నిత్య రోగాలకు సాశ్చాత్య వైద్యం చూపించించే మాత్రలు, ద్రావకాలు, తాత్కాలిక ఔషధ ఉపశమనానికి పనికొస్తాయేమో గాని, రోగాన్ని నిర్మూలం చేయవు. సామాన్యశాస్త్ర విజ్ఞానం మన కందించే నవ్యమైన సరపాయకరమైన నిర్దుష్టమైన సౌకర్యాలు ప్రశంసనీయాతే. (నళిషం)

పరిప్రశ్న

[మద్రాసు శ్రీ రామకృష్ణ మఠమున 14-5-72 వ తేది జరిగిన అంతర్వేగమున శ్రీమత్తవస్యానందస్వాములతోడి ప్రశ్నోత్తర సంగ్రహము.]

ప్రశ్న : మానవ సేవయందు సంపూర్ణమగు అభిరుచి లేక అట్టి సేవ ఎట్లు సాధ్యమగును? ఆ కర్మయందు ఆసక్తి (సంగము) లేక అట్టి అభిరుచి ఎట్లు కలుగగలదు? కనుక నిస్సంగ

కర్మాచరణ సిద్ధాంతము సంగీకరించినచో నిక్కమైన దక్షతతో కూడిన సేవకుగల ప్రోద్బల మంతయు తొలగిపోదా? ఇట్లు అభిరుచిగాని ఆసక్తిగాని లేని కర్మనలని లాభమేమి?

ఉత్తరము : అభిరుచి రెండువిధములు. వ్యక్తిగతమైన అభిరుచి, నిర్వ్యక్తిగతమైన అభిరుచి అని. వైయక్తిగతమైన అభిరుచి ఎప్పుడును వ్యక్తిగతలాభమును గూర్చిన ఆలోచనల ననే జనించును. క్రమశిక్షణకును ఒక నీతినియ

** Dr. M. J. స్మిత్ అను అమెరికాలోని రోస్వెల్ట్ సంస్థలో వైజ్ఞానిక శ్రేష్ఠుడు కనుగొన్న వింత పత్యం గతనవత్సరం బాపిటంగ దివప్రతికల్లో గూడ ప్రకటితమైనది.

మముల మర్యాదకును లోబడియున్నచో ఈ ప్రోత్సాహమువలన మానవుడు సంఘపురోగతికి ఎంతయో చేయవచ్చును. ఇచ్చట అనుసరింపవలసిన సామాన్యసూత్రము ఇచ్చివుచ్చుకొలుమాత్రమే, ఇదియే సాధారణముగ నమలులోనున్న న్యాయము కూడ.

నిస్సంగము లేదా నిర్వ్యక్తికమైన అభిరుచి, ఒక ఉన్నతతరమగు ఆలోచనాపథమును జీవనసరళిని అందుకొనినవారికి ఉద్దేశింపబడినది. ఇట్టివారు, వ్యక్తిగతలాభమునకు మాత్రమే పనిచేయుట తమకొఱకుమాత్రమే జీవించుట వలన జీవితమునకు సార్థక్యములేదని భావించును. మానవప్రయత్నమునకు, వ్యక్తిగతలాభముద్వారా లభించు అభిరుచికంటె శ్రేష్ఠతరమైన అభ్యుదయ విరికి కావలెను. నిస్సంగకర్మాచరణము విరికిమాత్రమే అనువర్తించును.

పై ప్రశ్నయందు ప్రతివారును నిస్సంగకర్మాచరణమును ఆదర్శమును పాటించవచ్చుననియు, ఆ ఆదర్శమును పాటించనమర్థులనియు, ఆ ఆదర్శమునే పాటించవలయుననియు అనుక్తముగ స్వీకరింప బడినది. ఇది సరికాదు. కర్మవలన తనకు లాభము కలిగిననే కర్మ నాచరింప నిచ్చుగించువాడు నిస్సంగముతోను ప్రేమసాంద్రతతోను మానవసేవ చేయవలెను. ఇచ్చి వుచ్చుకొనుట మాత్రమే అతని న్యాయము.

గౌణముగు ఆత్మకొఱకు మాత్రమే జీవించుట నిర్లక్ష్యమని భావించువారియందు, విస్తృతములు ఉన్నతములు ఆగు ఆదర్శముల, ఉద్యమముల, తోడి తాదాత్మ్యమువలన కలుగు ఉన్నతాశయముల వలననే కర్మయందభిరుచి కలుగజేయవగును. ఆ విధముగ సంఘసేవ

దేశసేవ మానవసేవ భగవత్సేవ అనునవి అట్టి ఉన్నతతరపరిణతి నందినవారికి కర్మచోదనములైనవి. అట్టి కర్మయందు అభిరుచిగాని ఆసక్తిగాని లేదని భావించుట సరికాదు. వ్యక్తిగతముగ తమ కేమియు లాభింపక పోయినను ఉన్నతలక్ష్యములకై ఎంతయో ఉత్సాహమును ఆసక్తిని ఎంతయో ప్రదర్శించిరి. నిస్సంగమనగా నిర్లక్ష్యము కాదు - వ్యక్తిగతమగు లాభము నాశింపని ఉత్సాహము మాత్రమే.

సేవయేగాని కర్మయేగాని అది భక్తిభరిత జీవనమునందు ఒక భాగమైననే అందు నిక్కమగు పరిపూర్ణమగు కార్యవత్తతాయుతమైన నిస్సంగము సాధ్యమగును. అన్ని ప్రపంచములును భగవంతునివే యనియు మన హృదయ విసమ్రులమైన సేవకుల మనియు భగవంతుడు మనకు కొన్ని బాధ్యతల నప్పగించినాడనియు మన జీవనరాగము స్పందింపవలెను. మనకు గల దైహిక మానసిక శక్తియంతయు భగవదనుగ్రహమనియు మనము కేవలము నిమిత్తమాత్రము జయబజయములు అతిని ఇచ్చాధీనములే యనియు మనము భావించవలెను. భక్తిసాధనచేత ఇట్టి భావనయందు సుస్థిరులమైననే మనము నిక్కముగ నిస్సంగుల మగుదుము. దేవుని దని భావించి లక్ష్యముకొఱకై పనిచేయుచున్నను అత్యంతము ఉత్సాహవంతులము కాగలుగుదుము. నిస్సంగమును పూర్తిగా సాధించుటకు నిమిత్తమాత్రతకూడ ఆవశ్యకము. నిమిత్తమాత్రత నిర్వ్యక్తిక విలువలగు దేశభక్తి మానవసేవ మొదలగు వానిని భక్తిభావము బలపరచిననే సాధ్యమగును.

ఇక నిస్సంగకర్మకు ఫలమేమనుప్రశ్న : వ్యక్తిగతమగు లాభముదృష్ట్యా మాత్రమే ఆలోచింపగలవారికి ఈ ప్రశ్న సంబద్ధమగును.

తనవిధి సక్రమముగ నిర్వర్తింప బడినదను భావనయే, ఒక లక్ష్యము నెరవేరుటకు ప్రయత్నము జరుగుటయే వారికి ప్రతిఫలము. ఈ ప్రతిఫలము పరిమాణాత్మకముగాక గుణాత్మకమగుటచేత వ్యవహారార్థములో ప్రతిఫల మని పిించుకొనదు. ఇట్టిది మన యాత్మభావమును శ్రేష్ఠతరము చేయును, శ్రేష్ఠతరులగు స్త్రీ పురుషులను చేయును, ఆధ్యాత్మిక పరిణతి యందు పురోగమింప జేయును.

భక్తిభావముతో నిస్సంగులై కర్మనాచరించువారు భగవత్ప్రపంచ పాత్రులగుదురు. శ్రీరామకృష్ణులిట్లనిరి. “సంవత్సరముల పర్యం

తము ఒక సేవకుడు తన గూర్చిన యాలోచనయే లేక యజమానిని సేవించును. వాని పట్ల సంప్రీతుడైన యజమాని అతనికి అర్ధాశనమిచ్చి గౌరవించును. అతడు తానేయనియు ఎల్లరును అతనికి విధేయత చూపవలెననియు అతడందఱతో చెప్పును. భగవదర్థమై స్వార్థలేశమును లేక కర్మనాచరించువానిని భగవంతుడు తనదగు పరమపదమున కుద్ధరించును.”

శ్రీ శంకర భగవత్పాదల వేదాంతసిద్ధాంతము ననుసరించి నిస్సంగమగు కర్మ చిత్త శుద్ధిని కలుగజేసి సాధకుని జ్ఞాననిష్ఠకు అర్హునిగ చేయును.

వార్తలు - విశేషాలు

శ్రీ శంకర రామానుజ జయంతి

శ్రీ శంకర రామానుజ జయంత్యుత్సవము మద్రాసు శ్రీరామకృష్ణమఠమున 18-5-75 నాడు జరుపబడినది. 18-5-75 నాడు సార్వజనిక సభ నడచినది. శ్రీవివేకానంద సెంటెనరి మందిరమున ఆ కాలవృద్ధులు బహు సంఖ్యాకులగు భక్తులు ఆనాడు సమావిష్టులైరి. శ్రీమత్త్రవస్యానందస్వామివారి యధ్యక్షతన పండితులును ప్రాధానరును ఆగుశ్రీవి.కల్యాణసుందర శాస్త్రిగారు శ్రీ శంకరుల జీవితమును గూర్చి ఉద్యమమును గూర్చి తమిళమున నుపన్యసించిరి. భారతీయ సంప్రదాయము లన్నింటి యందును సామాన్యముగా గల సామరస్య భావమును గూర్చియు, అన్ని మార్గములను భగవత్సాక్షాత్కారమునకు గొనిపోవు నిచ్చిన యందలి మెట్లని అన్ని సంప్రదాయములకు గల యభిప్రాయమును గూర్చియు వారు ప్రస్తావించిరి.

శ్రీ రామానుజులు ఆదికేశుల యవతారమనియు శ్రీ మధ్వాచార్యులు వాయుదేవుని

యవతారమనియు భావింపబడునట్లే శ్రీ శంకరులు శివావతారమని జనుల విశ్వాసమని వారనిరి. శ్రీ శంకరులు చిరుత ప్రాయముననే అసాధారణమైన బుద్ధిపరిణతిని ప్రదర్శించి బాల్యముననే వారి జీవిత కార్యమును చాలవరకు పూర్తిచేసిరి. సర్వశాస్త్రప్రాండిత్యమును వారికి సహజముగనే అజ్ఞెను. ఎనిమిదేండ్ల ప్రాయముననే సన్న్యాసము స్వీకరించి వారు దైవనిర్ణీతులైన తమ గురుదేవులను శ్రీ గోవిందాచార్యులను సర్వదా ప్రాంతీయులను దర్శింపజోయిరి. వారినండి ఉన్నతతమ మగు జ్ఞానమును గ్రహించి పదవ వైదిక సంస్కృతిని ప్రచారము చేయుటకై తమ జీవితమును ధారవోసిరి. ప్రస్థానత్రయముపై మఱటాయమానమైన భాష్యములను వ్రాసి జనరంజకములగు స్తోత్రముల వనేకములను రచించిరి. వేదాంత సారస్వతమునకు వారి యుపహారము మహానీయము, శాశ్వతము. వారు సాధించిన దానిని

అతిమానుష పురుషుడే సాధింపగలడు. విధి లిఖితమైన యాయువు వారికి పదునారేండ్ల యైనను వేదవ్యాసమహర్షి ఆవయస్సున వారు సాధించిన దానికంటె ఇనుమిక్కిలి సాధించుటకై వారి యాయుష్యమును ముప్పదిరేండ్లకు పెంచెనని చెప్పుదురు. విఖ్యాతిగన్న పండితులనెల్ల స్వయముగ కలిసికొని దుష్ట సిద్ధాంతములయందును అసంగత విశ్వాసములయందును జనల మూఢనమ్మకములను సమయజేసి జీతమును శ్రీ శంకరులు పునరుజ్జీవితముగ చేసిరి.

పిదప శ్రీ ఎస్. ఎస్. రాఘవాచార్ గారు ఆంగ్లమున శ్రీరామానుజులగూర్చి సంభాషించిరి. భావోద్విగ్నమై ప్రచూణయితమైన యుపన్యాసమున ఏరు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును స్పష్టముగ వివరించి భారతీయ తత్త్వ శాస్త్ర వైభవమునకు శ్రీరామానుజుల కృషిని గూర్చి ఖుంటారావముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీరామకృష్ణుల సందేశమున విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము లెన్ని ప్రతిఫలించుచున్నవో ప్రదర్శించుచు వారి శిష్యుల త్తముడగు శ్రీరామకృష్ణానందస్వామి శ్రీరామానుజుల యాత్మకథను వ్రాయుటను తెల్పిరి. శ్రీరామానుజులు ఏ కాకియైన తాత్త్వికుడు కాడు. వేదములనుండి ప్రవహించు సంప్రదాయమునందు, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతములను మాటిమాటికిని తలపింపజేయు వేదసంప్రదాయమునందు, విరిసిన కుసుమరాజము, శ్రీరామానుజులు బృహత్తరములగు భాష్యములను వ్రాసిరి. వారి పాండిత్య ప్రకర్ష ఎట్టి దనగా ప్రతిపక్షుల యభిప్రాయములను వారికంటె స్పష్టముగ ప్రతిపాదించి ఖండించువారు. వారి రచనాశైలి స్పష్టము గంభీరము. వారి స్వాతంత్ర్యము అరచురలు లేనిది. అవసరమగుచో తన గురువులనుండి కూడ విడిపోవగలెను. భగవంతునియెడ భక్తిభావమును శిఖ

రాయమానముగ చేసి ముక్తికంటెను కూడ భక్తియొక్క శ్రేష్ఠతను ప్రకటించిరి. శ్రీరామానుజుల కృపాశుత మితిలేనిది. వారి సిద్ధాంతోద్ఘాటనము శుభకరమువలె స్పష్టమైంది. వారి నారాయణుడను తత్త్వమును ప్రపత్తిని గూర్చి వారి యభిప్రాయములును వారి బుద్ధి నైశిత్యమును ప్రకటించుచున్నవి.

సమావేశమును పరిసమాప్తించేయుచు శ్రీమత్తపస్వానందస్వామి ఆధునిక కాలమున నన్ని తత్త్వశాస్త్ర సంప్రదాయములును ఏకమై ప్రపంచమునకు ఉన్నతములును నిర్వాణాత్మకములును అగు దృక్పథములకు ప్రవర్తించవలసిన ముఖ్యవశ్యకతను వక్కాణించిరి. ప్రాతకాలపు దోషగణనము పరమతఖండనము స్థానమున ప్రజ్ఞాయుతమైన సహజము విశాలదృక్పథము రావలసిన సమయ మేలైనదని వారనిరి.

బుద్ధ జయంతి

బుద్ధుని జన్మము జ్ఞానోదయము నిర్వాణములతో ముమ్మారు పావనమైన బుద్ధ పూర్ణిమ దినమును మద్రాసు శ్రీరామకృష్ణ మఠము 25-5-75 న జరుపుకొనినది. ఫిజియందలి రామకృష్ణమిషను స్వామి యగు శ్రీరుద్రానంద స్వామివారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రొఫెసర్ సి ఎస్. రామకృష్ణన్ గారు సభాసదులకు అధ్యక్షులను ఆ సాయంతనపు వక్త రిరువురను పరిచయము చేసిరి. శ్రీరుద్రానంద స్వామివారు ధర్మసంస్థాపనమున బుద్ధుని విప్లవాశ్రయతను, ఆయన ప్రారంభించిన యుద్ధ్యమము శతాబ్దములుగ చేయుచున్న మానవసేవను, గూర్చి పండిత పామరరంజకముగ నుపన్యసించిరి. భారతీయులు జౌద్ధులని పిలువబడక పోయినను ఆంతర్యమున బుద్ధునెట్లు ప్రేమించునదియు వారి నెట్లనుగురించునదియు వివరించిరి. సనాతనధర్మమునందు

బుద్ధునకు తప్పక స్థానమున్నది. హైందవసంప్రదాయమున వ్యక్తికంటెను సిద్ధాంతమునకే ప్రాముఖ్యము. వేరునకు భారత దేశము జాతీయదేశము కాదు కాని తథాగతుని బోధలన్నియు హైందవధర్మమున అంతర్లీనము లైనవి. జాతీయధర్మమునకు అశోకడు చేసిన సేవ మరపురానిది. ప్రభుత్వనిర్వహణము ఎంత ఉదాత్తముగ సక్రమముగ నెఱవఱచుచు ననుటకు అన్ని ప్రభుత్వములకు రాష్ట్రములకు అశోకుని రాజ్యతంత్రమే నిదర్శనము. బుద్ధు డెన్నడును సాగుతరణము చేయలేదు. కాని వారి సంఠేకము భారతదేశమున కతివర్తించు ప్రభావము గలది. బుద్ధుని వంటి ఆధ్యాత్మిక సింహములు అవతరించుట వలననే భారతదేశము పుణ్యభూమి యైనది. బుద్ధుని వ్యవస్థాపక శక్తి యప్రతిమానము. వారి యుపదేశములు అతి సరళములు. విస్పష్టములు. జనసామాన్యమునకు తప్పించుకొనలేని యాకర్షణ కలిగినవి. వారి యష్టాంగమార్గము ఒక గొప్ప సంప్రదాయము. వైయక్తిక సామాజిక పురోగమనమునకు జాతీయధర్మము ఎంతగనో తోడుపడినది.

తరువాత మాటలాడుచు శ్రీ అన్నా ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు శ్రీ రామకృష్ణమతమువారు క్రీస్తు జయంతిని బుద్ధ జయంతిని వారి సాంపత్తి రిక పనిత్రోవనముల పట్టికయందు చేర్చుట యందలి యంతర్భావమును ప్రస్తావించిరి. అవి శ్రీరామకృష్ణుల విశ్వజనీనత యధ్యసనము. భారతీయుల ఆధ్యాత్మిక సంస్కృతిపై బుద్ధుల ప్రభావము అపారము. మన దేశమున వ్యవస్థీకరింపబడిన ధర్మము బుద్ధునకు చాలవరకు

ఋణపడి యున్నది. వారి త్యాగము తపము అపారధానమైనవి. నిరర్థకములగు అతిభాదములను వదలి మధ్యమపద్ధతి నవలంబించుటపై వారి యుద్ధాటనము గీతాసిద్ధాంతమునకు ప్రతిధ్వని నంటిది. వాది దయాద్విత ఎంత గంభీరమనగా వారి సంప్రదాయమున స్త్రీలకు కూడ స్థానమును నిరాకరింప లేకపోయిరి. వారు బుద్ధకల్పద్రును పని కీర్తింపబడుట అన్వర్థమే.

అంత్యమున ప్రశంగించుచు ప్రొఫెసర్ కె. శేషాద్రిగారు బుద్ధుడును ఉపనిషత్తులును ఒకటే సిద్ధాంతమును ప్రవదించుటను ఉగ్గడించిరి. వారి యాలోచనా రీతిలో తప్ప ముఖ్యమగు భేదమేమియు లేనిది. వేదాంతము పారమార్థిక ప్రధానము కాగా బుద్ధుడు వ్యావహారికముతో ప్రారంభించి మానవుల దృష్ట్యా నిర్వాణార్థకమార్గము నేర్పరచెను. దుఃఖమే మానవునికి ప్రపంచమున గతి యని యతడు గ్రహించెను. వేదాంతముకూడ ఈ ప్రాపంచిక జీవనము “దుఃఖాలయ మశాశ్వత”మని నిర్వచించినది. మానవుడు మండుచున్న ఇంటియందు వసించుచున్నాడు. అతని తత్త్వణ కర్తవ్యము అందుండి వెలువడుటయే. నిస్సారములు భ్రాంతి మాత్రములు అగువానిని త్యజింపవలెను. ఇట్టి యనేకము లగు నుపదేశములందు వేదాంతము జాతీయమేక వాక్యతను ప్రకటించు చున్నది. అహంకారమును త్యజింపవలెనని వేదాంతము చెప్పిన దంతయు బుద్ధుడుకూడ చెప్పెను. కాని మానవు డెవరో వాని నిజ స్వరూప మేమో బుద్ధుడు వివరింపలేదు. అది తెలిసికొనుటకు చివరకు వేదాంతమే ఆశ్రయనియమైనది.

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదకులు:

కీ. శే. కంచుకూరు మల్లికార్జునంగారు

దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకుల సౌకర్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేటతెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు.

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండికా ధ్యానము, అర్చనాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధ తుమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీ దేవీకృపాకటాక్ష వీక్షణప్రసారము తప్పక కలుగును.

170+24 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల : రూ. 2-50

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు:

కీ. శే. వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు, బి.వి.

శ్రీ రామకృష్ణుని సహధర్మచారిణియు, ఆదర్శసతియు, ఆదర్శయోగినియు, ఆదర్శ మాతయు నగు శ్రీ శారదాదేవి భక్తులతో నొనర్చిన దివ్యసంభాషణలు! తేటతెలుగున రచింపబడియున్నవి.

348 పుటలు

(తృతీయ ముద్రణము)

వెల : రూ. 3-00

అద్రెసు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600004

భక్తి యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఆధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవారిండు విఖులముగా ప్రదర్శించి యున్నాడు. మూలగ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములను హానికీటిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

(121+4 పుటలు)

(ఏడవ భాగము)

వెల : రూ. 4-00

సందేశ తరంగిణి

(రెండు భాగములు)

అనువాదకులు : కీ. శే. తత్త్వానందస్వాములవారు

పాశ్చాత్యద్విద్విజయయాత్రానంతరము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు కోలంబో మొదలు అల్మోరా వరకు—ప్రతినగరమునందును ఒకటి నెడమగ్రామముల సంపుటికరణము, ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము అల్మోధారకము, జ్ఞానోత్తేజకము, దేశభక్తిభరితము.

ప్రతిభారతీయుడును తప్పక చదివితీరవలసిన దివ్యగ్రంథరాజము.

మొదటి భాగము : రూ. 4-00

రెండవ భాగము : రూ. 3-00

శ్రీ రామకృష్ణోపనిషత్తు

తమిళ రచయితలు : శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచార్యులుగారు

ఆంధ్రానువాదకులు : గో॥ న్యాయమూర్తి శ్రీ ప్రత్తిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు

శ్రీరామకృష్ణదేవుని దివ్యోపదేశవాక్యము లాధారముగాగొని, వానిని విరివిపఱచి, మనోహరకథారూపముగను, సంభాషణరూపముగను అమర్చి, శ్రీచక్రవర్తి రాజగోపాలాచారిగారు తమిళభాషలో రచించిన జనాకర్షకగ్రంథము. దాని యనువాదాలు ఇంగ్లీషు, మరాఠీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీభాషలలో నిప్పటికే అపారవ్యాప్తినొందినవి. ఆ గ్రంథమున కిది చక్కని ఆంధ్రీకరణము.

128 పుటలు

వెల : రూ. 3-75

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

షికాగో నగరోపన్యాసములు

అమెరికాయందలి షికాగో నగరమున జరిగిన విశ్వమత మహాసభయందు శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు హిందూమత ప్రతినిధియై యుసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటికరణము!

సనాతన ధర్మోన్నతిని ప్రపంచమంతటికిని జాతిన పీ యుపన్యాసములే. మతమును గూర్చిన శ్రీ వివేకానంద సందేశావృత్తము సమస్తము ఇందు నిశ్చితమైయున్నది. హిందూ మతోన్నత్యమును దెలియుగోరు స్రుతి భారతీయుడను లేవక చదువవలసిన గ్రంథమిది.

ప్రజ్ఞులమగు పంచమ ముద్రణము.

వెల : రూ. 1.00

శ్రీ రాధాకృష్ణ సూక్తి సుధ

అనువాదకులు : ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలముగారు

'సహజోద్గారమయిన పంచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు' (అర్జును హస్తిని) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖలానందస్వాముల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేటతెలుగున అనువాదము.

'గురుదేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేకప్రభవసహజసరళవాగ్ధాటి, శిశూచితా మాయకత, అనిర్వచనియప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనూదితములు. (హిందు : తేది 27-7-'58)

'అద్యతనగద్యరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.'

(సర్వ ప్రాస్తవ్య : తేది 16-2-'58)

'అనువాదమైన' స్వతంత్రగ్రంథం అసిపించు థాటి గలది.' (భారతి : 7-6-'61)

'చవులూరించు చక్కని రచన.' 14-2-'58 (డాక్టరు సర్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు

వెల : రూ. 7.50

ఇల్లు న్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీరాధాకృష్ణమతము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

1975-వ సంవత్సరము, అగష్టు మాసమున జరుగనున్న

ఉత్సవ కార్యక్రమము

శ్రీరామకృష్ణానందస్వాములవారి జన్మదినోత్సవము

5.8.75 గురువారము: తిథిపూజ (ఉదయము 5 మొదలు 12 వఱకు) ప్రత్యేకపూజ హోమము.

10.8.75 ఆదివారము: ఐహారంగోల్పవము:

అవరాహము 8-30 మొదలు 5.30 వఱకు బ్రహ్మశ్రీ వి. ఎన్. వేంకట్రమణారావుగారిచే 'భక్తనకదామ' హరికథాకాలిషము.

5.30 ,, 7.30 ,, ఐహారంగోల్పవము.

అధ్యక్షులు: శ్రీమత్ కైలాసానందస్వాములవారు, (శ్రీరామకృష్ణసేవాసంఘముల సర్వోపాధ్యక్షులు, బేలూరు. [కాలేజీ తిరుప్పి.

ఉపన్యాసకులు: (తమిళము) ప్రొఫెసరు ఆర్. రాధాకృష్ణన్ గారు, నేషనల్ (ఆంగ్లము) ప్రొఫెసరు K. గణేశన్ గారు, వివేకానంద కాలేజీ, [మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణ జయంతి

29.8.75 శుక్రవారము: జన్మాష్టమి: ఆరతి అనంతరము భాగవత వ్రతనము.

31.8.75 ఆదివారము: ఉదయము 8.30 మొదలు 10.30 వఱకు భగవద్గీతా పారాయణము (పూర్తిగ)

,, అవరాహము: 4.00 మొ. 8.30 వఱకు. ఐహారంగోల్పవము: అధ్యక్షులు శ్రీమత్ తపస్వానందస్వాములవారు.

ప్రత్యేకోపన్యాసములు: 8.10 గంటలకు విషయము: వర్ణరసములు.

ఉపన్యాసకులు: డాక్టరు టి. ఎం. పి. మహాదేవన్ గారు 1.8.75, 2.8.75, 4.8.75, 6.8.75, 7.8.75, 8.8.75, 9.8.75.

ఆదివారములందు సత్సంగ సమావేశములు

అవరాహము 4.00—4.20 వఱకు లలితా సహస్రనామ పారాయణము (17.8.75)

,, ,, ,, శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ పారాయణము (3.8.75, 24.8.75)

4.20—4.30 ,, ధ్యానము

4.30—5.30 ,, తమిళమున ఉపన్యాసములు:—

శ్రీవిష్ణుసహస్రనామము: శ్రీ వి. కల్యాణసుందరశాస్త్రిగారు (3.8.75)

వివేకానంద చరిత్రము (సంగీత ప్రవచనము): శ్రీమంత్రముగారు (24.8.75)

శ్రీదక్షిణామూర్తి ప్రోతము: డాక్టర్ టి. ఎం. పి. మహాదేవన్ గారు (17.8.75)

5.35—6.30 ,, ఆంగ్లోపన్యాసములు:—

శ్రీమద్భగవద్గీత: శ్రీమద్విశాలానందస్వాములవారు

6.30—8.00 ,, ఆరాధికము - భజన

ప్రత్యేకోపన్యాసములు

18.8.75 శనివారము: 5.45 శ్రీమద్రామాయణ వ్రతనము: శ్రీ పి. రామకృష్ణన్ గారు, ఐ.వి.ఎన్. (రైల్వే)

23.8.75 ,, 5.30 శ్రీమద్రామాయణము: డాక్టర్ ఎన్. వీర్రాజన్ గారు

ఇతర వారములందు ఉపన్యాసములు: అవరాహము 5-45 గంటలకు

సోమవారములు: విష్ణుసహస్రనామము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ పితమోహానందస్వాములవారు

మంగళవారములు: అధ్యాత్మరామాయణము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గణిరానందస్వాములవారు

బుధవారములు: శ్రీమద్భాగవతము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గోలోకానందస్వాములవారు

గురువారములు: అముడమొగ్గి (తమిళము) శ్రీమత్ శ్రీరంగానందస్వాములవారు

శుక్రవారములు: అత్తబోధ (తమిళము) శ్రీ ఆర్. రామకృష్ణన్ గారు

24.8.75 ఆదివారము: అంతర్వేది సాధన

ఉభయ ఏకాదశులందు సాయంకాలిక ఆరాధికానంతరము శ్రీరామనామ భజన (3.8.75; 17.8.75)

21.8.75 గురువారము శ్రీనిరంజనానందస్వామి జయంతి.

శుక్రవారములందు సాయంకాలము 6.30 గంటలకు తిరువళ్ళి కై. జేయందలి దక్షిణమూడపీడియందు 18-వ సంవత్సరం రామకృష్ణ

మందిరమున శ్రీమత్ గోలోకానందస్వాములవారి భగవద్గీతోపన్యాసములు.

ఈ ఉత్సవము లన్నింటియందును భక్తచెల్లదను సాగ్ధాని భగవంతుని అనుగ్రహభాగ్యమును బిడయగోరుచున్నాము.

అధ్యక్షులు,

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-600004.